

Zakon o sudovima za mladež

Zbirni podatci

Narodne novine 84-1792/2011, 143-3033/2012, 148-3148/2013, 56-1096/2015

Vrijedi/Primjena: od 30.5.2015

Vrijedi na dan: 29.09.2015

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Sadržaj po poglavljima

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE	1
DIO DRUGI - MALOLJETNICI	2
I. Kaznenopravne odredbe	2
1. Opće odredbe	2
2. Odgojne mjere	2
3. Maloljetnički zatvor	6
4. Sigurnosne mjere	7
5. Posebne odredbe o zastari kaznenog postupanja i o materijalnoj svrhovitosti	7
6. Objavljivanje presude	7
II. Odredbe o sudovima i kaznenopostupovne odredbe	7
A. Sudovi za mladež	7
1. Opće odredbe	7
2. Ustrojstvo, nadležnost i sastav sudova za mladež	7
B. Postupak prema maloljetnicima	9
1. Opće odredbe	9
2. Razdvojeni i jedinstveni postupak	10
3. Mjere osiguranja prisutnosti maloljetnika i druge mjere	11
4. Prethodni postupak	12
5. Postupak pred vijećem	14
6. Pravni lijekovi	16
7. Postupak pri naknadnom izricanju maloljetničkog zatvora i brisanju osude	16
III. Odredbe o izvršenju sankcija	16
1. Odgojne mjere	16
2. Maloljetnički zatvor	17
DIO TREĆI - MLADI PUNOLJETNICI	18
I. Primjena kaznenopravnih propisa	18
II. Kaznenopostupovne odredbe	18
III. Izvršenje sankcija	19
DIO ČETVRTI - KAZNENOPРАВNA ZAŠTITA DJECE	19
DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	21

Tekst

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Sadržaj zakona Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju odredbe za mlade počinitelje kaznenih djela (maloljetnike i mlade punoljetnike) u materijalnom kaznenom pravu, odredbe o sudovima, o kaznenom postupku i o izvršenju sankcija te propisi o kaznenopravnoj zaštiti djece.

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

1) Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.)

2) Okvirna odluka Vijeća od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u

kaznenom postupku (2001/220/PUP) (SL L 82, 22. 3. 2001.).

Dob počinitelja Članak 2.

Maloljetnik je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila četrnaest, a nije navršila osamnaest godina života, a mladi punoljetnik je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila osamnaest, a nije navršila dvadeset i jednu godinu života.

Primjena općeg prava Članak 3.

Odredbe Kaznenog zakona, Zakona o kaznenom postupku, Zakona o sudovima, Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, zakona kojima se uređuje izvršenje sankcija za kaznena djela i drugi opći propisi primjenjuju se samo ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Hitnost postupka**Članak 4.**

Kazneni postupak prema maloljetniku, protiv mlađeg punoljetnika i u predmetima kaznenopravne zaštite djece je hitan.

DIO DRUGI MALOLJETNICI

I. Kaznenopravne odredbe**1. Opće odredbe****Vrste sankcija****Članak 5.**

(1) Maloljetnicima se za počinjena kaznena djela kao sankcije izriču odgojne mjere i maloljetnički zatvor, a uz uvjete predviđene ovim Zakonom i sigurnosne mjere.

(2) Maloljetniku koji je u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršio četrnaest, a nije navršio šesnaest godina života (mlađi maloljetnik), mogu se izreći odgojne mjere i sigurnosne mjere.

(3) Maloljetniku koji je u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršio šesnaest, a nije navršio osamnaest godina života (stariji maloljetnik), mogu se izreći odgojne mjere i sigurnosne mjere, a uz uvjete predviđene ovim Zakonom, maloljetnički zatvor.

Svrha maloljetničkih sankcija**Članak 6.**

(1) Svrha je odgojnih mjera da se pružanjem zaštite, brige, pomoći i nadzora te osiguranjem opće i stručne naobrazbe maloljetnog počinitelja kaznenog djela utječe na njegov odgoj, razvijanje njegove cjelokupne ličnosti i jačanje njegove osobne odgovornosti radi suzdržavanja od ponovnog činjavanja kaznenih djela.

(2) Svrha je maloljetničkog zatvora da se poduzimanjem mjera odgoja, obrazovanja i stručnog osposobljavanja maloljetnog počinitelja kaznenog djela utječe na daljnji razvoj njegove ličnosti i jačanje njegove osobne odgovornosti radi suzdržavanja od ponovnog činjavanja kaznenih djela, kao i da se utječe na ostale da ne čine kaznena djela.

2. Odgojne mjere**Vrste odgojnih mjera****Članak 7.**

(1) Odgojne mjere jesu:

- 1) sudski ukor,
- 2) posebne obveze,
- 3) pojačana briga i nadzor,
- 4) pojačana briga i nadzor uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi,
- 5) upućivanje u disciplinski centar,
- 6) upućivanje u odgojnu ustanovu,

7) upućivanje u odgojni zavod,

8) upućivanje u posebnu odgojnu ustanovu.

(2) Odgojne mjere iz točke 1. i 2. stavka 1. ovog članka izriču se kad je potrebno utjecati na maloljetnikovu ličnost i ponašanje mjerama upozorenja, usmjeravanja ili drugim primjerenim mjerama, a odgojne mjere iz točke 3. i 4. stavka 1. (mjere pojačanog nadzora) kad za maloljetnikov odgoj i razvoj treba poduzeti trajnije mjere uz odgovarajući stručni nadzor i pomoć, a nije potrebno maloljetnikovo izdvajanje iz njegove životne sredine.

(3) Odgojna mjera iz točke 5. stavka 1. ovog članka izriče se prema maloljetniku kojeg je potrebno za kraće vrijeme izdvojiti iz njegove životne sredine i utjecati na njegovu ličnost i ponašanje kratkotrajnim i intenzivnim odgojnim tretmanom usmjerenim na razvijanje odgovornosti prema sebi i drugima, ili stvoriti osnovu za primjenu mjera pojačanog nadzora.

(4) Odgojne mjere iz točke 6. do 8. stavka 1. ovog članka (zavodske mjere) izriču se kad prema maloljetniku treba poduzeti trajnije i intenzivnije odgojne mjere ili mjere liječenja uz izdvajanje iz njegove životne sredine. Zavodske mjere primjenjuju se kao krajnje sredstvo i smiju trajati, u granicama određenim ovim Zakonom, samo koliko je potrebno da bi se ostvarila svrha odgojnih mjera.

Izbor odgojne mjere**Članak 8.**

Pri izboru odgojne mjere sud će uzeti u obzir maloljetnikovu dob, njegovu psihofizičku razvijenost i osobine, težinu i narav počinjenoga djela, pobude iz kojih i okolnosti u kojima je djelo počinio, ponašanje nakon počinjenog djela i osobito je li, ako je to mogao, pokušao spriječiti nastupanje štetne posljedice ili nastojao popraviti počinjenu štetu, odnos prema oštećeniku i žrtvi, njegove osobne i obiteljske prilike, je li i prije činio kaznena djela i je li mu već bila izrečena maloljetnička sankcija, sve okolnosti koje utječu na izbor takve odgojne mjere kojom će se najbolje ostvariti svrha odgojnih mjera.

Sudski ukor**Članak 9.**

(1) Sudski ukor izriče se ako se iz maloljetnikova odnosa prema počinjenom kaznenom djelu i njegove spremnosti da ubuduće ne čini kaznena djela može zaključiti da će i samim prijekorom biti postignuta svrha odgojnih mjera.

(2) Pri izricanju sudskog ukora sud će predočiti maloljetniku društvenu neprihvatljivost i štetnost njegova ponašanja, posljedice koje ono može na njega imati, te da mu se u slučaju ponovnog počinjenja kaznenog djela može izreći teža sankcija.

Posebne obveze**Članak 10.**

(1) Sud maloljetniku izriče jednu ili više posebnih obveza, ako

ocijeni da je primjerenim nalogima ili zabranama potrebno utjecati na maloljetnika i njegovo ponašanje.

(2) Sud može maloljetniku izreći obvezu:

- 1) da se ispriča oštećeniku,
 - 2) da prema vlastitim mogućnostima popravi štetu nanесenu kaznenim djelom,
 - 3) da redovito pohađa školu,
 - 4) da ne izostaje s radnog mjesta,
 - 5) da se osposobljava za zanimanje koje odgovara njegovim sposobnostima i sklonostima,
 - 6) da prihvati zaposlenje i u njemu ustraje,
 - 7) da raspoláže prihodima uz nadzor i savjet voditelja odgojne mjere,
 - 8) da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili u poslove komunalnog ili ekološkog značenja,
 - 9) da se suzdrži od posjećivanja određenih lokala, odnosno priredaba i kloni društva određenih osoba koje na njega štetno utječu,
 - 10) da se, uz suglasnost maloljetnikova zakonskog zastupnika, podvrgne stručnom medicinskom postupku ili postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti,
 - 11) da se uključi u pojedinačni ili skupni psihosocijalni tretman u savjetovalištu za mlade,
 - 12) da sudjeluje na tečajevima za stručno osposobljavanje,
 - 13) da bez posebnog odobrenja centra za socijalnu skrb ne može trajnije napustiti mjesto prebivališta ili boravišta,
 - 14) da se radi provjere znanja prometnih propisa uputi u nadležnu ustanovu za osposobljavanje vozača,
 - 15) da se ne približava ili da ne uznemirava žrtvu,
 - 16) druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeno kazneno djelo, osobne i obiteljske prilike maloljetnika.
- (3) Pri izboru pojedinih obveza sud će voditi računa i o spremnosti maloljetnika da surađuje u njihovu ostvarivanju kao i o tome da one budu prilagođene njemu i uvjetima u kojima živi.
- (4) Maloljetniku se ne smiju postavljati nerazumne i nemoguće obveze.
- (5) Izrečene obveze mogu trajati najdulje do jedne godine.

(6) Sud može izrečene obveze naknadno izmijeniti ili obustaviti.

(7) U okviru obveze iz točke 2. stavka 2. ovog članka sud će odrediti opseg, oblike i način popravljivanja štete, no pri tome osobni rad maloljetnika ne smije trajati više od šezdeset sati unutar roka od tri mjeseca i mora biti tako raspoređen da ne ometa maloljetnikovo školovanje ili zaposlenje.

(8) U okviru obveze iz točke 8. stavka 2. ovog članka sud smije odlučiti da maloljetnik radi najviše do stotinu i dvadeset sati u razdoblju od šest mjeseci, i to tako da se ne ometa maloljetnikovo školovanje ili zaposlenje.

(9) Centar za socijalnu skrb prati ispunjenje obveza. Izvršenje obveza iz točke 2., 8. i 10. stavka 2. ovog članka provodi, uz nadzor i sudjelovanje suda, centar za socijalnu skrb, iz točke 14. stavka 2. ovog članka nadležna ustanova za osposobljavanje vozača, a iz točke 15. stavka 2. ovog članka policija.

(10) Pri određivanju obveza iz stavka 2. ovog članka sud će maloljetnika posebno upozoriti da zbog skrivljenog neispunjavanja obveza može biti upućen u disciplinski centar.

Pojačana briga i nadzor

Članak 11.

(1) Pojačanu brigu i nadzor sud će izreći kad ocijeni da odgoj i utjecaj roditelja ili skrbnika na ponašanje i razvoj maloljetnikove ličnosti nije dovoljan za ostvarenje svrhe odgojnih mjera već je potrebno poduzeti trajnije mjere odgoja uz brigu i nadzor nadležne službe.

(2) Služba nadležna za provedbu pojačane brige i nadzora odredit će stručnu osobu koja će u suradnji s maloljetnikom, njegovim roditeljima, skrbnikom, tijelima socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, liječnicima i drugim stručnim osobama stalno utjecati na ličnost i ponašanje maloljetnika, brinuti se o njegovu liječenju i nadzirati ispunjenje njegovih obveza i dužnosti.

(3) Kad izrekne ovu mjeru, sud će i roditeljima ili skrbniku dati posebne upute i obvezati ih da u svemu surađuju sa stručnom osobom.

(4) Sud naknadno odlučuje o trajanju ove mjere, s tim da ono ne može biti kraće od šest mjeseci ni dulje od dvije godine.

(5) Pri izricanju ove odgojne mjere sud može izreći maloljetniku jednu ili više posebnih obveza (članak 10.) ako je to potrebno radi uspješnijeg izvršenja izrečene mjere.

(6) Kad služba nadležna za provedbu pojačane brige i nadzora utvrdi da roditelji ili skrbnik ne postupaju po posebnoj uputi i ne surađuju sa stručnom osobom, mora o tome izvijestiti državnog odvjetnika.

Pojačana briga i nadzor uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi

Članak 12.

(1) Pojačanu brigu i nadzor uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi sud će izreći kad ocijeni da je za ostvarenje svrhe odgojnih mjera prema maloljetniku potrebno poduzeti trajnije i intenzivnije mjere odgoja, posebno obrazovanjem i radnim osposobljavanjem uz nadzor odgojitelja i drugih stručnjaka, a nije ujedno potrebno potpuno i trajnije izdvajanje iz njegove životne sredine.

(2) Sud naknadno odlučuje o trajanju ove odgojne mjere, s tim da ono ne može biti kraće od šest mjeseci ni dulje od dvije godine.

(3) Pri izricanju ove odgojne mjere sud može izreći maloljetniku jednu ili više posebnih obveza (članak 10.) ako je to potrebno radi uspješnijeg izvršenja izrečene mjere.

Upućivanje u disciplinski centar

Članak 13.

(1) Sud će izreći mjeru upućivanja maloljetnika u disciplinski centar kad ocijeni da je za ostvarenje svrhe odgojnih mjera potrebno kratkotrajno izdvajanje iz njegove životne sredine tijekom kojeg će odgovarajućim intenzivnim mjerama biti izvršen utjecaj na njegovu ličnost i ponašanje.

(2) Maloljetnika kojemu je izrečena mjera iz stavka 1. ovog članka sud može uputiti u centar:

– na boravak šest sati dnevno subotom i nedjeljom u trajanju od najmanje tri, a najdulje osam tjedana zaredom,

– na određeni broj sati tijekom dana u trajanju od najmanje četrnaest, a najdulje trideset dana,

– na neprekidni boravak subotom i nedjeljom, u trajanju od najmanje tri, a najdulje osam tjedana zaredom,

– na neprekidni boravak u trajanju od najmanje petnaest dana, a najdulje tri mjeseca.

(3) Pri izricanju mjere iz stavka 1. ovog članka pazit će se da radi njezina izvršenja maloljetnik ne izostane s redovite školske nastave ili s radnog mjesta.

(4) Boravak maloljetnika u centru mora biti ispunjen djelatnostima primjerenim njegovim osobinama i dobi, učenjem, korisnim radom koji odgovara njegovim sposobnostima i interesima, aktivnostima usmjerenim na razvijanje socijalnih vještina, te drugim odgojnim sadržajima usmjerenim na razvijanje odgovornosti prema sebi i drugima.

(5) Sud može, dok traje mjera, izmijeniti prije donesenu odluku i maloljetniku odrediti boravak u disciplinskom centru u granicama određenim stavkom 2. ovog članka.

(6) Uz odluku o upućivanju u disciplinski centar sud može izreći i mjere pojačanog nadzora (pojačana briga i nadzor i pojačana

briga i nadzor uz dnevni boravak).

Upućivanje u disciplinski centar zbog neizvršenja posebnih obveza ili dužnosti

Članak 14.

Ako maloljetnik svojom krivnjom ne izvršava izrečene mu posebne obveze ili odbija ili na drugi način ometa izvršenje mjere pojačanog nadzora, sud može odlučiti da ga zbog toga uputi u disciplinski centar na neprekidni boravak u trajanju od najdulje mjesec dana.

Upućivanje u odgojnu ustanovu

Članak 15.

(1) Upućivanje u odgojnu ustanovu sud će izreći kad je maloljetnika potrebno izdvojiti iz sredine u kojoj živi i uz pomoć, brigu i nadzor odgojitelja i drugih stručnjaka omogućiti trajnije djelovanje na njegovu ličnost, ponašanje, razvoj i odgoj, osobito obrazovanjem i radnim osposobljavanjem.

(2) Odgojna mjera upućivanja u odgojnu ustanovu izvršava se u pravilu u ustanovi socijalne skrbi, a može se izvršavati i u udrugama specijaliziranim za djecu s problemima u ponašanju, sukladno njihovom pojedinačnom programu postupanja, a mjesto izvršavanja odgojne mjere moguće je prema procjeni stručnog tima promijeniti.

(3) U odgojnoj ustanovi maloljetnik ostaje najmanje šest mjeseci, a najdulje dvije godine, s tim da sud mora svakih šest mjeseci u sjednici vijeća ispitati ima li osnove obustaviti izvršenje ove mjere ili je zamijeniti drugom odgojnom mjerom (članak 18. stavak 2.).

Upućivanje u odgojni zavod

Članak 16.

(1) Upućivanje u odgojni zavod sud će izreći kad je maloljetnika nužno izdvojiti iz njegove životne sredine i prema njemu primijeniti pojačane mjere odgoja s obzirom na izražene poremećaje ponašanja i nedovoljnu spremnost da prihvati odgojne utjecaje. Kada odlučuje o izricanju ove mjere, sud će osobito uzeti u obzir težinu i narav počinjenog djela i okolnost jesu li prema maloljetniku prije bile izrečene odgojne mjere ili kazna maloljetničkog zatvora.

(2) U odgojnom zavodu maloljetnik ostaje najmanje šest mjeseci, a najdulje tri godine, s tim da sud mora svakih šest mjeseci u sjednici vijeća ispitati ima li osnove ovu mjeru obustaviti ili je zamijeniti drugom odgojnom mjerom (članak 18. stavak 2.).

Upućivanje u posebnu odgojnu ustanovu

Članak 17.

(1) Prema maloljetniku s psihofizičkim oštećenjima sud može umjesto upućivanja u odgojnu ustanovu ili odgojni zavod izreći mjeru upućivanja u posebnu odgojnu ustanovu.

(2) Ova mjera može se izreći i umjesto sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja ako se u posebnoj odgojnoj ustanovi može osigurati liječenje maloljetnika i time postići svrha ove sigurnosne mjere.

(3) Maloljetnik ostaje u posebnoj odgojnoj ustanovi dok je to potrebno radi njegovog liječenja, zaštite ili osposobljavanja, ali ne dulje od tri godine.

(4) Sud mora svakih šest mjeseci u sjednici vijeća ispitati potrebu daljnjeg izvršavanja ove odgojne mjere.

Obustava izvršenja i zamjena odluke o odgojnim mjerama **Članak 18.**

(1) Kad se poslije donošenja odluke kojom je izrečena odgojna mjera pojave okolnosti kojih nije bilo u vrijeme donošenja odluke ili se za njih nije znalo, a one bi očito utjecale na izbor mjere, sud može izvršenje izrečene mjere obustaviti ili izrečenu mjeru zamijeniti drugom mjerom.

(2) Sud može tijekom izvršenja odgojne mjere, s obzirom na postignuti uspjeh, obustaviti mjeru ili je zamijeniti mjerom kojom će se bolje postići svrha odgojnih mjera, i to uz ova ograničenja:

1) mjera pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi ne može se obustaviti, a niti zamijeniti drugom mjerom, prije isteka roka od šest mjeseci,

2) mjera upućivanja u odgojnu ustanovu ne može se obustaviti prije isteka roka od šest mjeseci, a do isteka tog roka može se zamijeniti samo mjerom pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi ili upućivanja u odgojni zavod ili u posebnu odgojnu ustanovu,

3) mjera upućivanja u odgojni zavod ne može se obustaviti prije isteka roka od šest mjeseci, a do isteka tog roka može se zamijeniti samo upućivanjem maloljetnika u odgojnu ustanovu ili upućivanjem u posebnu odgojnu ustanovu.

(3) U slučajevima kada stručni radnik centra za socijalnu skrb obavijesti sud i predloži da je potrebna hitna promjena mjere zbog nesvrhovitosti njezinog daljnjeg provođenja u smislu odgojnog utjecaja, razloga ugroženosti sigurnosti maloljetnika i sredine u kojoj se mjera izvršava, sud mora u roku od 72 sata održati ročište na kojem će odlučiti o mjeri.

Učinak maloljetničkog zatvora i zatvora na izvršenje odgojne mjere **Članak 19.**

Ako nakon izricanja odgojne mjere ili tijekom njezina izvršenja bude za novo kazneno djelo izrečena kazna maloljetničkog zatvora ili kazna zatvora od najmanje godinu dana, odgojna mjera neće se početi izvršavati, a ako je izvršenje započeto, obustavit će se čim započne izdržavanje zatvorske kazne. Ako je izrečena kazna zatvora ili maloljetničkog zatvora manja od jedne godine, sud će o presudi izvijestiti sud za mladež koji je u prvom stupnju izrekao odgojnu mjeru i koji će odlučiti hoće li se nakon izdržane kazne odgojna mjera izvršavati.

Ponovno odlučivanje o odgojnoj mjeri **Članak 20.**

(1) Ako je od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena zavodska odgojna mjera proteklo više od jedne godine, a od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena druga odgojna mjera više od šest mjeseci, a da izvršenje nije ni započeto, sud će ponovno odlučiti o potrebi izvršenja izrečene mjere. Pritom sud može odlučiti da se izrečena mjera izvrši, ne izvrši ili zamijeni nekom drugom mjerom.

(2) Sud će nakon pribavljenog mišljenja ustanove u kojoj se mjera izvršavala tako postupiti i kad je izvršenje zavodske mjere bilo započeto, ali se zbog bijega maloljetnika ili iz nekoga drugog razloga mjera nije izvršavala dulje od šest mjeseci.

Uvjetni otpust u tijeku izvršenja zavodske mjere **Članak 21.**

(1) Sud može uvjetno otpustiti maloljetnika kojemu je izrečena zavodska mjera ako se mjera izvršava najmanje šest mjeseci. Takvu odluku sud može donijeti samo ako se na osnovi postignutog uspjeha u odgoju može opravdano očekivati da će se maloljetnik u sredini u kojoj bude živio dobro ponašati, nastaviti školovanje ili rad i da neće činiti kaznena djela.

(2) Sud može za vrijeme uvjetnog otpusta maloljetniku izreći mjere pojačanog nadzora i jednu ili više posebnih obveza.

(3) Sud može opozvati uvjetni otpust ako maloljetnik počini novo kazneno djelo, izbjegava školu ili zaposlenje, ne drži se izrečenih obveza u okviru mjere pojačanoga nadzora ili se u sredini u kojoj živi tako loše ponaša da očito nema opravdanog razloga za njegov boravak izvan zavoda. U tom slučaju vrijeme provedeno na prijevremenom otpustu neće se uračunati u vrijeme trajanja odgojne mjere (članak 15. stavak 3., članak 16. stavak 2. i članak 17. stavak 3.).

(4) Uvjetni otpust traje najdulje do isteka zakonskog roka trajanja izrečene zavodske mjere ili dok sud ovu mjeru ne obustavi od izvršenja ili je zamijeni drugom mjerom.

Izricanje odgojnih mjera za stjecaj kaznenih djela **Članak 22.**

(1) Za kaznena djela u stjecaju sud će izreći jedinstvenu odgojnu mjeru za sva djela.

(2) Prema odredbi iz stavka 1. ovog članka sud će postupiti i kad nakon izrečene odgojne mjere utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije njezina izricanja počinio neko kazneno djelo.

Podaci iz evidencije o odgojnim mjerama **Članak 23.**

(1) Podaci iz evidencije o izrečenim odgojnim mjerama mogu se dati samo državnom odvjetništvu i sudu povodom novog postupka za kazneno djelo prema evidentiranoj osobi kao i tijelima koja izvršavaju odgojnu mjeru.

(2) Podaci o izrečenoj odgojnoj mjeri brišu se iz evidencije nakon proteka roka od tri godine od dana kad je prestalo izvršenje

odgojne mjere, odnosno naknadno izrečene odgojne mjere, u svakom slučaju kad evidentirana osoba navrší dvadeset i četiri godine života.

(3) Ako evidentirani bude u međuvremenu osuđen na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora, podaci o odgojnoj mjeri brisat će se iz evidencije kad proteknu rehabilitacijski rokovi određeni zakonom.

3. Maloljetnički zatvor

Posebnost maloljetničkog zatvora

Članak 24.

(1) Maloljetnički zatvor je kazna lišenja slobode s posebnostima u odnosu na uvjete izricanja, trajanje, svrhu i sadržaj sankcije.

(2) Maloljetnički se zatvor može izreći starijem maloljetniku za kazneno djelo za koje je u zakonu propisana kazna zatvora tri godine ili teža kazna, kad s obzirom na narav i težinu djela i visoki stupanj krivnje ne bi bilo opravdano izreći odgojnu mjeru, već je potrebno kažnjavanje.

Odmjeravanje kazne maloljetničkog zatvora

Članak 25.

(1) Maloljetnički zatvor ne može biti kraći od šest mjeseci ni dulji od pet godina, a izriče se na pune godine i mjesece. Ako je za kazneno djelo propisana kazna dugotrajnog zatvora, ili se radi o stjecaju najmanje dva kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od deset godina, maloljetnički zatvor može trajati do deset godina.

(2) Sud ne može maloljetnički zatvor odmjeriti u duljem trajanju od propisane kazne za počinjeno djelo, ali nije obavezan na najmanju propisanu mjeru te kazne.

(3) Pri odmjeravanju kazne maloljetničkog zatvora sud će uzeti u obzir sve okolnosti koje utječu na visinu kazne (prema Kaznenom zakonu), imajući pritom posebno na umu stupanj zrelosti maloljetnika, vrijeme koje je potrebno za njegov odgoj, obrazovanje i stručno osposobljavanje.

(4) Svako lišenje slobode u svezi s kaznenim djelom uračunava se u izrečenu kaznu maloljetničkog zatvora.

Izricanje maloljetničkog zatvora za stjecaj kaznenih djela

Članak 26.

(1) Za stjecaj kaznenih djela sud će izreći jedinstvenu kaznu maloljetničkog zatvora, u granicama iz članka 25. stavka 1. ovog Zakona bez prethodnog utvrđivanja kazne za svako pojedino djelo. Ako smatra da za neko djelo maloljetnika treba kazniti, a za druga djela izreći mu odgojnu mjeru, izreći će samo kaznu maloljetničkog zatvora.

(2) Kad sud nakon izricanja kazne maloljetničkog zatvora utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije izricanja te kazne počinio neko kazneno djelo, postupit će po odredbi stavka 1. ovog članka.

Uvjetni otpust iz maloljetničkog zatvora

Članak 27.

(1) Osuđenik na kaznu maloljetničkog zatvora može biti uvjetno otpušten ako je izdržao najmanje jednu trećinu kazne. Za vrijeme uvjetnog otpusta sud može izreći mjere pojačanog nadzora i posebne obveze. Uvjetni otpust traje do isteka vremena za koje je kazna izrečena.

(2) Sud će opozvati uvjetni otpust ako osuđenik dok je na uvjetnom otpustu počini jedno ili više kaznenih djela za koja je izrečena kazna zatvora od šest mjeseci ili maloljetničkog zatvora od šest mjeseci.

Pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora

Članak 28.

(1) Sud može izreći da je maloljetnik kriv za kazneno djelo i istodobno pridržati izricanje kazne maloljetničkog zatvora kad smatra da se izricanjem krivnje i prijetnjom naknadnog izricanja kazne može počinitelja odvratiti od daljnjih kaznenih djela. Sud može maloljetniku, uz pridržaj, izreći odgojne mjere pojačanog nadzora, upućivanja u disciplinski centar i jednu ili više posebnih obveza koje ne mogu trajati dulje od vremena provjeravanja.

(2) Sud određuje da maloljetniku može biti naknadno izrečen maloljetnički zatvor ako za vrijeme što ga odredi sud, a koje ne može biti kraće od jedne ni dulje od tri godine (vrijeme provjeravanja), počini novo kazneno djelo ili ako se protivi provođenju odgojnih mjera.

(3) Sud može uz pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora maloljetniku postaviti uvjet da se podvrgne izrečenoj sigurnosnoj mjeri obveznog psihijatrijskog liječenja ili obveznog liječenja od ovisnosti ili zabrani upravljanja motornim vozilom.

Naknadno izricanje maloljetničkog zatvora

Članak 29.

(1) Maloljetniku kojem je pridržano izricanje kazne maloljetničkog zatvora sud će, koji vodi postupak zbog novog kaznenog djela počinjenog prije isteka vremena provjeravanja, izreći kaznu za prije počinjeno kazneno djelo, ako ocijeni da je to potrebno radi odvratanja maloljetnika od daljnjih kaznenih djela.

(2) Sud može naknadno izreći maloljetnički zatvor maloljetniku koji se ustrajno suprotstavlja provođenju izrečene odgojne mjere ili se bez opravdanog razloga ne podvrgne sigurnosnoj mjeri izrečenoj uz pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora.

(3) Pri izricanju jedinstvene kazne postupit će se prema odredbama o odmjeravanju kazne za stjecaj kaznenih djela iz članka 26. ovog Zakona.

(4) Ako u slučaju iz stavka 1. i 2. ovog članka sud ne izrekne kaznu, odlučit će ostaju li na snazi izrečene odgojne mjere ili će izreći druge mjere.

(5) Kazna se može naknadno izreći najkasnije unutar jedne godine nakon proteka vremena provjeravanja.

Zastara izvršenja maloljetničkog zatvora

Članak 30.

Kazna maloljetničkog zatvora ne može se izvršiti ako protekne:

– pet godina od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od pet godina,

– tri godine od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju duljem od tri godine,

– dvije godine od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju do tri godine.

4. Sigurnosne mjere

Primjena sigurnosnih mjera prema maloljetnicima

Članak 31.

(1) Prema maloljetniku sud može uz odgojnu mjeru ili kaznu maloljetničkog zatvora izreći sigurnosne mjere sukladno odredbama Kaznenog zakona. Sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana i zabrane približavanja može biti izrečena samo uz zavodsku odgojnu mjeru ili kaznu maloljetničkog zatvora, a zabrana upravljanja motornim vozilom samo prema starijem maloljetniku. Maloljetniku ne mogu biti izrečene sigurnosne mjere kojima mu se zabranjuje obavljanje djelatnosti ili dužnosti, odnosno nalaže udaljenje iz zajedničkog kućanstva.

(2) Sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.) traju do prestanka razloga zbog kojih su primijenjene, ali u svakom slučaju do prestanka izvršenja kazne maloljetničkog zatvora, protoka vremena provjeravanja primjenom pridržaja izricanja maloljetničkog zatvora i izvršenja odgojnih mjera. U svim slučajevima sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti ne mogu trajati dulje od tri godine.

(3) Na trajanje i ispitivanje opravdanosti primjene sigurnosnih mjera iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11.) primjenjuju se odredbe tog zakona, a odlučuje sud za mladež koji je u prvom stupnju donio odluku o sigurnosnoj mjeri.

5. Posebne odredbe o zastari kaznenog postupanja i o materijalnopravnoj svrhovitosti

Djelo počinjeno u mlađoj maloljetnosti

Članak 32.

(1) Punoljetnoj osobi koja je navršila dvadeset i jednu godinu života ne može se suditi za kazneno djelo koje je počinila kao mlađi maloljetnik.

(2) Punoljetnoj osobi koja u vrijeme suđenja nije navršila dvadeset i jednu godinu života može se suditi za kazneno djelo koje je počinila kao mlađi maloljetnik samo ako je za počinjeno djelo propisana kazna zatvora dulja od pet godina. Toj osobi sud može

izreći samo zavodsku odgojnu mjeru. Prosudujući hoće li i koju od tih mjera izreći, sud će uzeti u obzir sve okolnosti iz vremena počinjenja djela, osobito težinu i narav djela, vrijeme koje je proteklo od njegova počinjenja, ponašanje počinitelja, obiteljske prilike, kako se počinitelj uključio u redoviti život i svrhu primjene mjere. Izrečena mjera može trajati do navršene dvadeset treće godine života počinitelja.

Djelo počinjeno u starijoj maloljetnosti

Članak 33.

(1) Punoljetnoj osobi može se za kazneno djelo koje je počinila kao stariji maloljetnik izreći odgojna mjera posebnih obveza, odgojna mjera pojačane brige i nadzora i kazna maloljetničkog zatvora, a ako počinitelj u vrijeme suđenja nije navršio dvadeset i jednu godinu života odgojna mjera upućivanja u disciplinski centar i zavodska odgojna mjera. Prosudujući hoće li i koju od ovih sankcija izreći, sud će uzeti u obzir sve okolnosti iz vremena počinjenja djela, osobito težinu i narav djela, vrijeme koje je proteklo od njegova počinjenja, ponašanje počinitelja, obiteljske prilike, kako se počinitelj uključio u redoviti život i svrhu što je treba postići tim sankcijama. Izrečene odgojne mjere mogu trajati do navršene dvadeset treće godine života počinitelja.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovog članka punoljetnoj osobi koja je u vrijeme suđenja navršila dvadeset i jednu godinu života, sud može umjesto maloljetničkog zatvora izreći kaznu zatvora. Ako je osoba u vrijeme suđenja navršila dvadeset i tri godine života, sud će umjesto maloljetničkog zatvora izreći kaznu zatvora ili uvjetnu osudu i kada je žalba izjavljena samo u njezinu korist. Kod izricanja kazne zatvora sud će kaznu zatvora odmjeriti u granicama propisanim u članku 25. ovog Zakona, a za stjecaj kaznenih djela i prema članku 26. stavku 1. ovog Zakona. Kazna zatvora ima glede rehabilitacije i pravnih posljedica osude isti pravni učinak kao i kazna maloljetničkog zatvora.

6. Objavljivanje presude

Članak 34.

Odredba Kaznenog zakona o javnom objavljivanju presude ne primjenjuje se prema maloljetnom počinitelju kaznenog djela.

II. Odredbe o sudovima i kaznenopostupovne odredbe

A. Sudovi za mladež

1. Opće odredbe

Članak 35.

U kaznenim predmetima maloljetnika sude sudovi za mladež (članak 37. stavak 1. i 2.).

Članak 36.

Nadležnost suda za mladež prestaje s navršenom dvadeset trećom godinom počiniteljeva života.

2. Ustrojstvo, nadležnost i sastav sudova za mladež

Članak 37.

(1) U općinskim sudovima u sjedištu županijskog suda i u

županijskim sudovima ustrojiti će se odjeli za mladež koji se sastoje od vijeća za mladež (članak 45. stavak 1. do 4.) i sudaca za mladež (članak 45. stavak 7.).

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka u općinskim sudovima u Gospiću, Čakovcu, Koprivnici, Požegi i Virovitici za čije područje su županijski sudovi ustrojeni kao stalne službe, ustrojiti će se odjeli za mladež koji se sastoje od vijeća za mladež i sudaca za mladež.

(3) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ustrojiti će se vijeće za mladež (članak 45. stavak 5.).

Članak 38.

Suci za mladež i državni odvjetnici za mladež moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke mladeži te vladati osnovnim znanjima s područja kriminologije, socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe.

Članak 39.

(1) Suce za mladež u općinskim i županijskim sudovima, vodeći računa o kriterijima iz članka 38. ovog Zakona, postavlja na vrijeme od pet godina, iz reda sudaca tih sudova, predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Državne odvjetnike za mladež, vodeći računa o kriterijima iz članka 38. ovog Zakona, postavlja na vrijeme od pet godina, iz reda državnih odvjetnika ili zamjenika državnih odvjetnika u tim državnim odvjetništvima, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

(3) Nakon isteka pet godina, sudac, odnosno državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika može biti ponovno postavljen za suca za mladež, odnosno za državnog odvjetnika za mladež.

Članak 40.

Suce vijeća za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske, vodeći računa o kriterijima iz članka 38. ovog Zakona, određuje godišnjim rasporedom poslova predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a zamjenika državnog odvjetnika koji postupa pred tim vijećem, vodeći računa o kriterijima iz članka 38. ovog Zakona, određuje godišnjim rasporedom poslova Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Članak 41.

(1) U vijećima za mladež (članak 37. stavak 1.) u suđenju sudjeluju suci porotnici za mladež.

(2) Suci porotnici za mladež imenuju se iz reda profesora, učitelja, odgojitelja i drugih osoba koje imaju radnog iskustva u stručnom odgojnom radu s mladim osobama.

Članak 42.

Pri odjelima za mladež županijskih sudova postoji sudac istrage za mladež kojeg određuje, vodeći računa o kriterijima iz članka 38. ovog Zakona, predsjednik županijskog suda godišnjim rasporedom poslova.

Članak 43.

(1) Sudovi iz članka 37. stavka 1. ovog Zakona i državna odvjetništva koja pred njima postupaju, imaju stručne suradnike: socijalne pedagoge, socijalne radnike i psihologe.

(2) Stručni suradnici u sudu na sjednici vijeća ili na raspravi daju stručno mišljenje o vrsti sankcije koju bi bilo opravdano izreći, prikupljaju podatke o uspješnosti izvršenja odgojne mjere, daju mišljenje vijeću za mladež o potrebi obustave ili zamjene odgojne mjere i obavljaju druge radnje prema uputi suca za mladež. Stručni suradnici u državnom odvjetništvu prikupljaju podatke i daju stručno mišljenje potrebno za donošenje odluka iz nadležnosti državnog odvjetnika.

Članak 44.

Za suđenje u kaznenim predmetima maloljetnika iz nadležnosti svih općinskih sudova s područja istog županijskog suda nadležan je općinski sud u sjedištu tog županijskog suda.

Članak 45.

(1) Vijeće za mladež općinskog suda sudi u sastavu od jednog suca za mladež i dva suca porotnika za mladež.

(2) U sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, vijeće za mladež općinskog suda odlučuje izvan sjednice vijeća iz članka 84. i 85. ovog Zakona i rasprave.

(3) Vijeće za mladež županijskog suda sudi u prvom stupnju u sastavu od jednog suca za mladež i dva suca porotnika za mladež, u drugom stupnju sudi u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež.

(4) U sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, vijeće za mladež županijskog suda odlučuje izvan sjednice vijeća iz članka 84. i 85. ovog Zakona i rasprave.

(5) Vijeće za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje u drugom stupnju u sastavu od tri suca. Kad odlučuje u trećem stupnju i o izvanrednim pravnim lijekovima, vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske sastavljeno je po općim propisima.

(6) U sastavu vijeća za mladež suci porotnici ne smiju biti istog spola.

(7) Sudac za mladež općinskog i županijskog suda provodi radnje u prethodnom postupku, predsjednik je vijeća za mladež i obavlja druge poslove u postupku prema maloljetnicima.

Članak 46.

(1) Vijeće za mladež općinskog suda u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, odnosno vijeće za mladež županijskog suda u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, odlučuje izvan sjednice vijeća i izvan rasprave (članak 45. stavak 2., odnosno članak 45. i stavak 4. u slučajevima kad je Zakonom o kaznenom postupku propisano odlučivanje izvanraspravnog vijeća općinskog suda, odnosno izvanraspravnog

vijeća županijskog suda.

(2) O žalbi protiv rješenja suca za mladež općinskog suda kojim je odbijen prijedlog državnog odvjetnika za provođenje dokaznog ročišta, odlučuje vijeće za mladež općinskog suda iz članka 45. stavka 2. ovog Zakona. O žalbi protiv rješenja suca za mladež županijskog suda kojim je odbijen prijedlog državnog odvjetnika za provođenje dokaznog ročišta, odlučuje vijeće za mladež županijskog suda iz članka 45. stavka 4. ovog Zakona.

(3) Vijeće za mladež županijskog suda u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, i vijeće za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske u sastavu od tri suca, odlučuje u slučajevima kad je ovim Zakonom propisano da odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

Članak 47.

Mjesno je nadležan za postupak prema maloljetniku, u pravilu, sud njegova prebivališta, a ako maloljetnik nema prebivalište ili ono nije poznato – sud maloljetnikova boravišta. Postupak se može provesti pred sudom boravišta maloljetnika koji ima prebivalište ili pred sudom mjesta izvršenja kaznenog djela ako je očito da će se pred tim sudom lakše provesti postupak.

B. Postupak prema maloljetnicima

1. Opće odredbe

Članak 48.

(1) U kaznenom postupku prema maloljetnom počinitelju kaznenog djela koji nije navršio dvadeset i tri godine života primjenjuju se odredbe ovog Zakona, te odredbe Zakona o kaznenom postupku ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

(2) Odredbe članka 53., članka 54. stavka 1. i 3., članka 55. i 56., članka 60. stavka 1., članka 63. do 68., članka 86. ovog Zakona ne primjenjuju se u postupku prema počinitelju koji je u vrijeme postupka navršio dvadeset i jednu godinu života.

Članak 49.

Kad je u postupku utvrđeno da osoba u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije navršila četrnaest godina života, kaznena prijava bit će odbačena ili postupak obustavljen i podaci o djelu i počinitelju bit će dostavljeni centru za socijalnu skrb.

Članak 50.

(1) U postupku prema maloljetniku ovlaštenu tužitelj je državni odvjetnik.

(2) Za kaznena djela za koja se postupa po prijedlogu ili po privatnoj tužbi postupak se može pokrenuti ako je ovlaštena osoba stavila prijedlog za pokretanje postupka nadležnom državnom odvjetniku u roku od tri mjeseca od dana kad je saznala za kazneno djelo i počinitelja.

Članak 51.

U kaznenom postupku prema maloljetniku oštećenik ne može

stupiti na mjesto tužitelja.

Članak 52.

brisano

~~Odredbe Zakona o kaznenom postupku o skraćenom postupku ne primjenjuju se u kaznenom postupku prema maloljetniku.~~

Članak 53.

(1) Maloljetniku se ne može suditi u odsutnosti.

(2) Pri ispitivanju maloljetnika i poduzimanju drugih radnji kojima je maloljetnik prisutan, postupat će se obazrivo, tako da, s obzirom na psihičku razvijenost i osobna svojstva maloljetnika, vođenje kaznenog postupka ne šteti razvoju njegove ličnosti.

Članak 54.

(1) Maloljetnik mora imati branitelja od prvog ispitivanja do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, kod donošenja odluke o zamjeni odgojne mjere zavodskom odgojnom mjerom i kod naknadnog izricanja maloljetničkog zatvora.

(2) Ako državni odvjetnik odlučuje prema načelu svrhovitosti, maloljetnik može imati branitelja (članak 72.).

(3) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sam maloljetnik ili osobe koje su ovlaštene na uzimanje branitelja u smislu odredbi Zakona o kaznenom postupku, ne uzmu branitelja, postaviti će mu ga po službenoj dužnosti sudac za mladež.

(4) Branitelj po službenoj dužnosti može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje pet godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu, osim u postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kada branitelj po službenoj dužnosti može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje osam godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu. Branitelj se postavlja iz reda odvjetnika koji moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke mladeži te vladati osnovnim znanjima s područja kriminologije, socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe, s liste odvjetnika za mladež Hrvatske odvjetničke komore.

(5) Maloljetnikov branitelj može biti samo odvjetnik.

(6) Ako je maloljetnik ispitan bez prisutnosti branitelja, zapisnik i snimka ispitivanja maloljetnika ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 55.

(1) Maloljetnika se poziva preko roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ako to nije moguće zbog potrebe hitnog postupanja ili drugih važnih okolnosti.

(2) Maloljetnika dovode bez vezivanja policijski službenici u civilnoj odjeći i u vozilu bez policijskih oznaka, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.

(3) Iznimno, maloljetnika se može vezati ako se radi o opasnom počinitelju koji je sumnjiv da je počinio kazneno djelo s elementima nasilja.

(4) Dostava odluka i drugih dopisa maloljetniku obavlja se odgovarajućom primjenom odredaba članka 175. Zakona o kaznenom postupku time da ga poziva državni odvjetnik za mladež ili sudac za mladež. Maloljetniku se neće dostavljati odluke isticanjem na oglasnoj ploči suda, niti će se primjenjivati odredba članka 167. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.

Članak 56.

Sudovi za mladež i državna odvjetništva izvješćuju centar za socijalnu skrb kad u kaznenom postupku utvrđene činjenice i okolnosti upućuju na potrebu poduzimanja mjera radi zaštite prava i dobrobiti maloljetnika.

Članak 57.

(1) U postupku prema maloljetniku, uz ovlasti što ih izričito predviđaju odredbe ovoga Zakona, predstavnik centra za socijalnu skrb ima pravo upoznati se s tijekom postupka, u tijeku tog postupka stavljati prijedloge i upozoravati na činjenice i dokaze koji su važni za donošenje ispravne odluke.

(2) O postupanju prema maloljetniku državni odvjetnik obavijestit će nadležni centar za socijalnu skrb.

Članak 58.

Nitko ne može biti oslobođen dužnosti svjedočenja o okolnostima potrebnim za ocjenjivanje psihičke razvijenosti maloljetnika, upoznavanje njegove ličnosti i prilika u kojima živi (članak 78.).

Članak 59.

Tijela koja sudjeluju u postupku prema maloljetniku i druga tijela i ustanove od kojih se traže obavijesti, izvješća ili mišljenja dužna su najhitnije postupiti kako bi se postupak što prije završio.

Članak 60.

(1) Izvidi kaznenih djela i postupak prema maloljetniku su tajni.

(2) Bez odobrenja nadležnog tijela ne može se objaviti sadržaj i tijek postupka prema maloljetniku niti odluka donesena u tom postupku.

(3) Objaviti se može samo onaj dio postupka, odnosno samo onaj dio odluke za koji postoji odobrenje suda za mladež ili državnog odvjetnika za mladež, ali se tada ne smije navesti ime maloljetnika i ostali podaci na temelju kojih bi se moglo zaključiti o kojem je maloljetniku riječ.

2. Razdvojeni i jedinstveni postupak

Članak 61.

(1) Kad je maloljetnik sudjelovao u počinjenju kaznenog djela zajedno s punoljetnom osobom, kazneni postupak prema maloljetniku provest će se odvojeno prema odredbama ovog

Zakona.

(2) Postupak prema maloljetniku može se iznimno spojiti s prethodnim ili kaznenim postupkom protiv punoljetne osobe i provesti prema odredbama Zakona o kaznenom postupku, i to samo ako razdvajanje postupka nije nikako moguće bez štete za svestrano razjašnjenje stvari. Rješenje o tome donosi vijeće za mladež nadležnog suda na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika. Protiv toga rješenja nije dopuštena žalba.

(3) Kad se provodi jedinstven postupak za maloljetnika i punoljetne počinitelje, glede maloljetnika uvijek će se primijeniti odredbe članka 53. do 60., članka 66. i 67., članka 78. i članka 86. stavka 2. i stavka 4. do 6. kad se na raspravi razjašnjavaju pitanja koja se odnose na maloljetnika, te članka 64., članka 88. stavka 5., članka 89. i 92. ovog Zakona, a ostale odredbe ovoga Zakona ako njihova primjena nije u suprotnosti s vođenjem spojenog postupka. U jedinstvenom postupku prethodni postupak provodi državni odvjetnik za mladež. Odluke iz nadležnosti suda donosi sudac za mladež, odnosno vijeće za mladež prema ovom Zakonu.

(4) Za suđenje u jedinstvenom postupku iz stavka 3. ovog članka nadležan je sud za mladež.

(5) Vijeće za mladež općinskog suda i vijeće za mladež prvostupanjskog županijskog suda sudi u sastavu od suca za mladež i dva suca porotnika za mladež. Kad je Zakonom o kaznenom postupku propisano suđenje u vijeću sastavljenom od dva suca i tri suca porotnika, vijeće za mladež županijskog suda sastavljeno je od dva suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, i tri suca porotnika za mladež.

(6) Vijeće za mladež drugostupanjskog županijskog suda sudi u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež.

(7) Izvanraspravno vijeće odlučuje u sastavu po općim propisima, s tim da je najmanje jedan član vijeća sudac za mladež.

(8) Vijeće za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje u drugom stupnju u sastavu od tri suca, a u vijeću sastavljenom od pet sudaca, od kojih su tri suci vijeća za mladež, kada je Zakonom o kaznenom postupku propisano odlučivanje u vijeću od pet sudaca. Kad odlučuje u trećem stupnju i o izvanrednim pravnim lijekovima, vijeće je sastavljeno po općim propisima.

Članak 62.

(1) Kad je ista osoba počinila neko kazneno djelo kao maloljetnik, a neko kao mlađi punoljetnik ili neko kao odrasla osoba, provest će se jedinstveni postupak prema odredbama Zakona o kaznenom postupku.

(2) U jedinstvenom postupku za neko kazneno djelo počinjeno u maloljetničkoj dobi i za neko kazneno djelo počinjeno u mlađoj punoljetničkoj dobi ili za neko kazneno djelo iz članka 113. ovog Zakona počinjeno u odrasloj dobi, za suđenje je nadležan sud za mladež, a u jedinstvenom postupku za neko drugo kazneno djelo počinjeno u odrasloj dobi, nadležan je sud po općim propisima.

3. Mjere osiguranja prisutnosti maloljetnika i druge mjere

Uhićenje Članak 63.

(1) Policija je ovlaštena uhititi maloljetnika pod uvjetima određenim u članku 107. Zakona o kaznenom postupku i mora ga odmah, a najkasnije u roku iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku dovesti pritvorskom nadzorniku ili ga pustiti na slobodu. O uhićenju pritvorski nadzornik odmah obavještava suca za mladež, državnog odvjetnika, maloljetnikove roditelje, odnosno skrbnika i centar za socijalnu skrb i to istodobno unosi u odgovarajuću evidenciju.

(2) Državni odvjetnik će naložiti da se uhićenog maloljetnika pusti na slobodu ili dovede sucu za mladež radi ispitivanja. Sudac za mladež dužan je ispitati uhićenog maloljetnika u roku od dvanaest sati od predaje pritvorskom nadzorniku. Tom ispitivanju obvezno prisustvuju državni odvjetnik i branitelj.

(3) Odmah nakon ispitivanja sudac za mladež će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika odrediti pritvor ili istražni zatvor ili će uhićenog maloljetnika pustiti na slobodu.

(4) Protiv rješenja suca za mladež o određivanju pritvora ili odbijanju prijedloga državnog odvjetnika za određivanje pritvora, pritvorenik i državni odvjetnik imaju pravo žalbe u roku od šest sati, a o žalbi odlučuje vijeće iz članka 45. stavka 2., odnosno članka 45. stavka 4. ovog Zakona u roku od osam sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Maloljetnik će u pritvorskoj jedinici biti odvojen od punoljetnih uhićenika.

(6) Pritvorski nadzornik će maloljetnika odmah pustiti na slobodu ako to naloži državni odvjetnik ili ako maloljetnik nije ispitan u roku iz stavka 2. ovog članka. Maloljetnik će biti pušten na slobodu ako u roku od dvadeset sati od trenutka predaje pritvorskom nadzorniku prema maloljetniku nije određen pritvor ili istražni zatvor.

(7) Ako zbog okolnosti ne može postupati sudac za mladež, radnje iz ovog članka poduzet će sudac istrage i o tome obavijestiti suca za mladež

Mjere opreza prema maloljetniku Članak 64.

Mjere opreza prema maloljetniku određuje, produljuje i ukida, do podnošenja prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije sudac za mladež, a nakon toga vijeće za mladež. O žalbi protiv rješenja suca za mladež odlučuje vijeće za mladež istog suda (članak 45. stavak 2., odnosno članak 45. stavak 4.), a protiv rješenja vijeća, vijeće za mladež višeg suda (članak 46. stavak 3.).

Privremene mjere prema maloljetniku Članak 65.

(1) Sud može, na prijedlog državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti, nakon pribavljanja podataka od centra za socijalnu skrb, odlučiti da se maloljetnika u tijeku postupka privremeno stavi pod nadzor centra za socijalnu skrb radi pružanja pomoći i zaštite, ili da ga se privremeno smjesti u ustanovu socijalne skrbi, kad je to primjereno očekivanoj sankciji, da bi se maloljetnika zaštitilo od daljnjeg ugrožavanja njegova razvoja, posebno od napasti ponavljanja kaznenog djela.

(2) Rješenje o određivanju, produljenju i ukidanju privremenog smještaja do podnošenja prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije donosi sudac za mladež, a nakon podnošenja prijedloga vijeće za mladež. O žalbi protiv rješenja suca za mladež odlučuje vijeće za mladež istog suda (članak 45. stavak 2., odnosno članak 45. stavak 4.), a protiv rješenja vijeća, vijeće za mladež višeg suda (članak 46. stavak 3.). Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(3) Privremeni smještaj i nadzor provode se kao odgojne mjere nadzora i upućivanja u odgojnu ustanovu.

(4) Privremene mjere mogu trajati do pravomoćnog okončanja postupka, ali je sud dužan ispitati osnovanost privremenog smještaja svakih dva mjeseca računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja.

(5) Vrijeme provedeno na privremenom smještaju u ustanovi socijalne skrbi uzima se kao vrijeme trajanja zavodske odgojne mjere.

Istražni zatvor prema maloljetniku Članak 66.

(1) Kad prema Zakonu o kaznenom postupku postoje uvjeti za određivanje istražnog zatvora, prema maloljetniku će se istražni zatvor odrediti samo kao krajnja mjera, u razmjeru prema težini djela i očekivanoj sankciji, u najkraćem nužnom trajanju i samo ako njegovu svrhu nije moguće postići primjenom mjera opreza, privremenog smještaja ili istražnim zatvorom u domu.

(2) Maloljetnik prema kojem je određen istražni zatvor iz stavka 1. ovog članka bit će smješten u zatvorenu zavodsku ustanovu.

(3) Zatvorena zavodska ustanova za smještaj maloljetnika iz stavka 2. ovog članka mora imati dijagnostički odjel i odjel za odgoj i rad u malim skupinama. Maloljetniku treba tijekom smještaja u zatvorenoj zavodskoj ustanovi omogućiti rad i poduku korisnu za njegov odgoj i zanimanje.

(4) Smještaj u zatvorenoj zavodskoj ustanovi uzima se kao vrijeme trajanja zavodske odgojne mjere.

(5) Sudac za mladež dužan je u obavljanju nadzora nad izvršenjem istražnog zatvora smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu obilaziti maloljetnike jednom tjedno, primati od njih usmene i pisane pritužbe i poduzimati potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti otklone.

Trajanje istražnog zatvora**Članak 67.**

(1) Ukupno trajanje istražnog zatvora smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu do pravomoćnosti odluke ne može prijeći jednu polovinu vremena propisanog odredbom članka 133. stavka 1., 2. i 3. Zakona o kaznenom postupku.

(2) U prethodnom postupku istražni zatvor smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu, na prijedlog državnog odvjetnika, određuje rješenjem sudac za mladež i može trajati najdulje mjesec dana. Iz opravdanih razloga sudac za mladež može, na prijedlog državnog odvjetnika, produljiti istražni zatvor najviše za još mjesec dana, vodeći računa o ograničenjima iz stavka 1. ovog članka. Ako se prema maloljetniku vodi pripremi postupak, sudac za mladež može, na prijedlog državnog odvjetnika, produljiti ovu mjeru najviše za još daljnjih mjesec dana.

(3) Nakon podnošenja prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije, postojanje zakonskih uvjeta za daljnju primjenu mjere istražnog zatvora smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu do pravomoćnosti odluke, ispitat će se svaki mjesec računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja.

(4) O žalbi protiv rješenja suca za mladež o istražnom zatvoru smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu odlučuje vijeće iz članka 45. stavka 2., odnosno članka 45. stavka 4. ovog Zakona, a o žalbi protiv rješenja vijeća za mladež odlučuje vijeće iz članka 46. stavka 3. ovog Zakona.

Članak 68.

(1) O privremenim mjerama, mjerama opreza i istražnom zatvoru smještajem u zatvorenu zavodsku ustanovu prema maloljetniku sudac za mladež dužan je odmah obavijestiti roditelje, skrbnika ili ustanovu kojoj je maloljetnik povjeren na odgoj i čuvanje i centar za socijalnu skrb.

(2) Prije određivanja istražnog zatvora u domu sudac za mladež pribavit će od maloljetnikovih roditelja ili skrbnika, koji borave u domu maloljetnika, pisanu suglasnost o primjeni tehničkih sredstava nadzora iz članka 119. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku. O istražnom zatvoru u domu sud će, radi provođenja nadzora nad izvršenjem ove mjere, izvijestiti policiju.

4. Prethodni postupak**Članak 69.**

(1) Izvide kaznenih djela u postupku prema maloljetniku provode policijski službenici za mladež. Izvide kaznenih djela u postupku prema maloljetniku mogu provoditi i drugi policijski službenici, ako zbog okolnosti slučaja ne mogu postupati policijski službenici za mladež.

(2) Izvidi mogu obuhvatiti prikupljanje podataka o osobnim i obiteljskim prilikama maloljetnika.

Članak 70.

(1) Ako državni odvjetnik ocijeni da nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku (članak 206. Zakona o kaznenom postupku), odbacit će kaznenu prijavu i obavijestit će o tome oštećenika, uz navođenje razloga, a ako je policija podnijela prijavu, obavijestit će i to tijelo.

(2) Oštećenik može u roku od osam dana od primitka obavijesti državnog odvjetnika zahtijevati da vijeće za mladež odluči o pokretanju postupka.

(3) Kad vijeće odluči da se prema maloljetniku pokrene postupak, nadležni državni odvjetnik će nastaviti postupak prema maloljetniku.

Članak 71.

(1) Za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju do pet godina ili novčana kazna, državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka iako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik počinio kazneno djelo, ako smatra da ne bi bilo svrhovito vođenje postupka prema maloljetniku s obzirom na narav kaznenog djela i okolnosti u kojima je djelo počinjeno, prijašnji život maloljetnika i njegova osobna svojstva. Radi utvrđivanja tih okolnosti, državni odvjetnik može zatražiti obavijest od roditelja, odnosno maloljetnikova skrbnika, drugih osoba i ustanova, a može zatražiti da te podatke prikupi stručni suradnik u državnom odvjetništvu; kad je to potrebno, može te osobe i maloljetnika pozvati u državno odvjetništvo radi neposrednog prikupljanja obavijesti.

(2) Kad je maloljetnik prijavljen za više kaznenih djela, ali je svrhovito da mu se izrekne maloljetnička sankcija samo za jedno jer pokretanje postupka za druga kaznena djela ne bi bitno utjecalo na odabir maloljetničke sankcije, državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka za ta druga kaznena djela. Ovu odluku državni odvjetnik može donijeti samo u odnosu na kaznena djela za koja je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina.

(3) O odluci iz stavka 1. i 2. ovog članka obavijestit će državni odvjetnik, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je policija podnijela prijavu, obavijestit će i to tijelo.

Članak 72.

(1) Državni odvjetnik može odluku iz članka 71. stavka 1. ovog Zakona uvjetovati spremnošću maloljetnika:

a) da se ispriča oštećeniku (u smislu članka 10. stavka 2. točke 1.),

b) da prema vlastitim mogućnostima popravi štetu nanесenu kaznenim djelom (u granicama iz članka 10. stavka 2. točke 2.),

c) da se uključi u postupak posredovanja kroz izvansudsku nagodbu (u granicama iz članka 10. stavka 5. i 9.),

d) da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili u poslove komunalnog ili ekološkog značenja (u okvirima iz članka 10. stavka 2. točke 8.),

e) da se uz suglasnost maloljetnikovog zakonskog zastupnika podvrgne postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti (u smislu članka 10. stavka 2. točke 10.),

f) da se uključi u pojedinačni ili skupni psihosocijalni tretman u savjetovalištu za mlade (u smislu članka 10. stavka 2. točke 11.),

g) da se radi provjere znanja prometnih propisa uputi u nadležnu ustanovu za osposobljavanje vozača (u smislu članka 10. stavka 2. točke 14.),

h) druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeno kazneno djelo i osobne i obiteljske prilike maloljetnika (u smislu članka 10. stavka 2. točke 16.).

(2) Nakon što, uz suradnju i nadzor centra za socijalnu skrb, maloljetnik ispuni obveze, državni odvjetnik donosi konačnu odluku o nepokretanju postupka prema maloljetniku.

(3) O odluci iz stavka 1. i 2. ovog članka obavijestit će državni odvjetnik, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

(4) Potanje upute o primjeni odredbi stavka 1. i 2. ovog članka donosi Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Članak 73.

(1) Kad je izvršenje kazne ili odgojne mjere u tijeku ili su ove sankcije pravomoćno izrečene ili je maloljetnik odlukom centra za socijalnu skrb smješten u ustanovu socijalne skrbi, državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka za drugo kazneno djelo maloljetnika ako s obzirom na težinu i narav djela i pobude iz kojih je ono počinjeno vođenje postupka i izricanje sankcije za to djelo ne bi bilo svrhovito.

(2) O odluci iz stavka 1. ovog članka obavijestit će državni odvjetnik, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

Članak 74.

(1) U postupku prema maloljetniku postupaju državni odvjetnici za mladež i istražitelji za mladež. Iznimno će radnje poduzeti drugi državni odvjetnik ili istražitelj ako zbog okolnosti ne može postupati državni odvjetnik ili istražitelj za mladež.

(2) Kad je u Zakonu o kaznenom postupku propisano postupanje suca istrage u predmetima iz stavka 1. ovog članka postupa sudac za mladež.

(3) Ako zbog okolnosti ne može postupati sudac za mladež, radnje će poduzeti sudac istrage i o tome obavijestiti suca za mladež.

Članak 75.

(1) Kad se prema odredbama Zakona o kaznenom postupku provodi istraga, prema maloljetniku će se provesti pripremni postupak.

(2) Pripremni postupak prema maloljetniku provodi državni odvjetnik za mladež.

(3) Rješenje o provođenju pripremnog postupka državni odvjetnik dostavlja maloljetniku, a oštećeniku i žrtvi dostavlja pouku o pravima koje ima prema Zakonu o kaznenom postupku uz upozorenje da je postupak prema maloljetniku tajan i da je odavanje tajne kazneno djelo.

(4) Ako se ne provodi pripremni postupak, može se postupiti prema članku 213., članku 213.a i članku 213.b Zakona o kaznenom postupku.

(5) Kazneni postupak prema maloljetniku započinje:

- 1) pravomoćnošću rješenja o provođenju pripremnog postupka,
- 2) određivanjem sjednice vijeća prema članku 83. stavku 3. ovog Zakona, ako pripremni postupak nije proveden.

Članak 76.

(1) Ispitivanje maloljetnika je prva dokazna radnja koju će provesti državni odvjetnik, osim hitnih dokaznih radnji i ako je ispitan prema članku 63. ovog Zakona.

(2) Svako ispitivanje maloljetnika koje provodi državni odvjetnik snima se audio-video uređajem.

(3) Ako je ispitivanje maloljetnika provedeno protivno stavku 2. ovog članka zapisnik o ispitivanju maloljetnika ne može biti upotrijebljen kao dokaz.

Članak 77.

(1) O vještačenju psihijatrijskim pregledom maloljetnika, tjelesnom pregledu i uzimanju tjelesnih uzoraka u dokazne svrhe od maloljetnika odlučuje nalogom sudac za mladež na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika.

(2) Dokazno ročište provodi sudac za mladež na prijedlog državnog odvjetnika ili maloljetnika.

(3) Dokaznom ročištu mora prisustvovati državni odvjetnik i branitelj maloljetnika.

(4) Nakon što je maloljetnik ispitan, dokaznim radnjama mogu biti prisutni maloljetnik i branitelj. O poduzimanju dokazne radnje bit će prije njezinog poduzimanja obaviješten branitelj, osim ako radnja ne trpi odgodu. Tijelo koje provodi radnju može odobriti da radnji budu nazočni predstavnik centra za socijalnu skrb i

roditelji odnosno skrbnik maloljetnika, žrtva ili oštećenik.

(5) Ako je postupljeno protivno odredbama iz stavka 1. i 3. ovog članka, iskaz, predmet, zapisnik ili nalaz i mišljenje ne može biti upotrijebljen kao dokaz u postupku.

Članak 78.

(1) U postupku prema maloljetniku, uz činjenice koje se odnose na kazneno djelo, pribavit će se podaci potrebni za ocjenu njegove psihofizičke razvijenosti i podaci o osobnim i obiteljskim prilikama.

(2) Radi utvrđivanja tih okolnosti ispitat će se maloljetnikov roditelj, njegov skrbnik i druge osobe koje mogu dati potrebne podatke. O tim okolnostima zatražit će se izvješće od centra za socijalnu skrb, a ako je prema maloljetniku bila primijenjena odgojna mjera, pribavit će se izvješće o primjeni te mjere.

(3) Podatke pribavlja državni odvjetnik koji može povjeriti prikupljanje tih podataka stručnom suradniku i centru za socijalnu skrb.

(4) Ako je to potrebno za ocjenu maloljetnikova zdravstvenog stanja, psihofizičke razvijenosti ili svojstava zatražit će se mišljenje liječnika, psihologa ili pedagoga. Mišljenje se može zatražiti i od zdravstvene, socijalne ili druge ustanove.

Članak 79.

(1) Nakon završenog pripremnog postupka državni odvjetnik je dužan u roku od osam dana staviti prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije, ili će rješenjem obustaviti pripremini postupak. Taj rok može viši državni odvjetnik produljiti na prijedlog državnog odvjetnika najviše za još osam dana.

(2) Državni odvjetnik obustavlja rješenjem pripremini postupak ako postoje razlozi iz članka 224. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku ili nije svrhovito vođenje postupka prema maloljetniku.

(3) Državni odvjetnik će u roku od osam dana obavijestiti oštećenika i centar za socijalnu skrb o stavljanju prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije ili o obustavi pripremnog postupka.

Članak 80.

(1) Oštećenik može u roku od osam dana od primitka obavijesti državnog odvjetnika o obustavi pripremnog postupka zahtijevati da vijeće za mladež odluči o nastavku postupka.

(2) Kad vijeće ocijeni da je zahtjev iz stavka 1. ovog članka osnovan, donosi rješenje o nastavku postupka.

(3) Državni odvjetnik će nastaviti postupak prema maloljetniku.

Članak 81.

(1) Za kaznena djela za koja se ne provodi pripremini postupak, odluku o kaznenoj prijavi državni odvjetnik je dužan donijeti u roku od šest mjeseci od upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih

prijava, osim u slučaju primjene članka 72. ovog Zakona.

(2) Iznimno viši državni odvjetnik može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika rok iz stavka 1. ovog članka produljiti za još tri mjeseca.

(3) Ako državni odvjetnik u rokovima iz stavka 1. i 2. ovog članka ne stavi prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije smatrat će se da je odustao od vođenja kaznenog postupka.

Članak 82.

(1) Državni odvjetnik podnosi obrazloženi prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije kad prikupljeni podaci koji se odnose na kazneno djelo i na maloljetnikovu ličnost daju dovoljno osnove za stavljanje takva prijedloga. Prije stavljanja prijedloga maloljetnik mora biti ispitat.

(2) Prijedlog državnog odvjetnika za izricanje maloljetničke sankcije treba sadržavati podatke iz članka 342. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, podatke o ličnosti maloljetnika i prijedlog da se maloljetnik kazni, odnosno da se prema njemu primijeni odgojna mjera.

(3) Bitni sadržaj prikupljenih podataka o ličnosti maloljetnika (članak 78.) valja izložiti tako da to, koliko je moguće, ne djeluje štetno na maloljetnikov odgoj.

5. Postupak pred vijećem

Članak 83.

(1) Kad predsjednik vijeća primi prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije postupit će u smislu članka 344. Zakona o kaznenom postupku te ispitati osnovanost prijedloga za izricanje maloljetničke sankcije.

(2) Ako predsjednik vijeća ustanovi da nema osnove za vođenje postupka ili da ne bi bilo svrhovito (članak 71. stavak 1. i članak 73.) vođenje postupka prema maloljetniku, rješenjem će odbaciti prijedlog za izricanje maloljetničke sankcije. Protiv rješenja predsjednika vijeća državni odvjetnik i oštećenik mogu podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

(3) Ako predsjednik vijeća ne postupi po stavku 2. ovog članka, nalogom će, u roku od osam dana, odrediti sjednicu vijeća.

Članak 84.

(1) Na sjednicu vijeća pozvat će se državnog odvjetnika, maloljetnika, branitelja, roditelje maloljetnika, odnosno skrbnika, žrtvu i oštećenika, a o sjednici će se obavijestiti i može joj biti prisutan predstavnik centra za socijalnu skrb.

(2) Sjednica vijeća može se održati samo ako su prisutni državni odvjetnik i branitelj.

(3) U sjednici vijeća, maloljetniku koji se očitovao da je počinio kazneno djelo opisano u prijedlogu državnog odvjetnika, mogu biti izrečene samo izvanzavodske odgojne mjere.

(4) Maloljetnički zatvor i zavodska odgojna mjera mogu biti izrečene samo nakon održane rasprave.

(5) Prema maloljetniku se ne primjenjuje odredba Zakona o kaznenom postupku o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o sankciji.

Članak 85.

(1) U sjednici vijeća predsjednik vijeća će utvrditi istovjetnost maloljetnika, osim podataka o ranijim sankcijama, poučiti će ga o pravima iz članka 239. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku i uvjeriti se da je pouku o pravima maloljetnik razumio.

(2) Nakon što državni odvjetnik izloži opis djela i dokaze na kojima temelji prijedlog za izricanje odgojne mjere ili za kažnjavanje maloljetnika, predsjednik vijeća će maloljetnika poučiti da se može, ali ne mora, očitovati o počinjenju kaznenog djela iz prijedloga državnog odvjetnika. Ako se o tome maloljetnik neće očitovati, sud će uzeti da poriče počinjenje kaznenog djela.

(3) Ako se maloljetnik u prisutnosti branitelja očitovao da je počinio kazneno djelo opisano u prijedlogu državnog odvjetnika, može mu biti izrečena izvanzavodska odgojna mjera. Vijeće može izreći izvanzavodsku odgojnu mjeru i ako maloljetnik ne dođe na sjednicu, a njegova prisutnost nije nužna i ako se očitovao da je počinio kazneno djelo opisano u prijedlogu državnog odvjetnika u prisutnosti branitelja.

(4) Ako se maloljetnik u prisutnosti branitelja očitovao da nije počinio kazneno djelo opisano u prijedlogu za izricanje maloljetničke sankcije, predsjednik vijeća će pozvati branitelja maloljetnika da odredi koji dio prijedloga poriče i iz kojih razloga. Nakon toga pozvat će stranke i oštećenika da obrazlože dokazne prijedloge koje namjeravaju izvesti na raspravi.

Članak 86.

(1) Kad sud odlučuje na temelju rasprave, na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe Zakona o kaznenom postupku o pripremama za raspravu, o upravljanju raspravom, o pretpostavkama za održavanje rasprave, o odgodi i prekidanju rasprave, o zapisniku i o tijeku rasprave, ali sud može odstupati od tih pravila ako smatra da njihova primjena u konkretnom slučaju ne bi bila svrhovita.

(2) Pored osoba navedenih u članku 383. Zakona o kaznenom postupku, na raspravu će se pozvati roditelji maloljetnika, odnosno skrbnik, udomitelj, predstavnik centra za socijalnu skrb i predstavnik ustanove u kojoj se maloljetnik nalazi. Nedolazak roditelja, skrbnika, udomitelja, predstavnika centra za socijalnu skrb i predstavnika ustanove u kojoj se maloljetnik nalazi ne sprječava sud da održi raspravu.

(3) Osim maloljetnika raspravi moraju biti prisutni državni odvjetnik i branitelj.

(4) Vijeće može dopustiti da raspravi prisustvuju osobe koje se

bave zaštitom i odgojem maloljetnika ili suzbijanjem maloljetničkog kriminaliteta te znanstveni radnici.

(5) Tijekom rasprave vijeće može naložiti da se, osim državnog odvjetnika i branitelja iz zasjedanja udalje sve ili samo pojedine osobe.

(6) Za vrijeme izvođenja pojedinih dokaza ili govora stranaka vijeće može naložiti da se maloljetnik udalji iz zasjedanja, zbog mogućeg štetnog utjecaja na njegov odgoj. Predsjednik vijeća na primjeren način će ga obavijestiti o sadržaju i tijeku postupka za vrijeme njegove odsutnosti.

Članak 87.

(1) Maloljetnik će se ispitati na početku dokaznog postupka osim ako ne zahtijeva drugačije. Predsjednik vijeća o tome će poučiti maloljetnika prije ispitivanja.

(2) Predsjednik vijeća prvi ispituje maloljetnika. Nakon toga pitanja postavlja branitelj, a zatim državni odvjetnik.

Članak 88.

(1) Vijeće nije vezano za prijedlog državnog odvjetnika pri odlučivanju hoće li prema maloljetniku izreći kaznu ili odgojnu mjeru.

(2) Vijeće će rješenjem obustaviti postupak u slučajevima kada sud donosi presudu kojom se optužba odbija (članak 452. točke 3. do 6. zakona o kaznenom postupku), ili kojom se optuženik oslobađa od optužbe (članak 453. Zakona o kaznenom postupku) i kad vijeće ustanovi da nije svrhovito izreći maloljetniku kaznu ili odgojnu mjeru.

(3) Vijeće donosi rješenje i kad izriče odgojnu mjeru maloljetniku. U izreci tog rješenja navodi se samo koja se mjera izriče, ali se maloljetnik neće oglašavati krivim za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. U obrazloženju rješenja navest će se opis djela i okolnosti koje opravdavaju primjenu izrečene odgojne mjere, neovisno o odricanju od prava na žalbu.

(4) Presuda kojom se maloljetniku izriče kazna ili pridržava izricanje kazne donosi se u obliku predviđenom za osuđujuću presudu.

(5) Razlozi za odluku iz stavka 3. i 4. ovog članka, koji bi mogli imati negativan učinak na maloljetnikov odgoj, neće se izložiti.

(6) Ako vijeće za mladež utvrdi da je za suđenje nadležno vijeće za mladež višeg suda, donijet će rješenje o ustupanju predmeta tom sudu.

(7) Predsjednik vijeća dužan je u roku od osam dana od dana proglašenja odluke izraditi pisanu presudu odnosno rješenje, a ako to iz opravdanih razloga nije bilo moguće, rok se može iznimno produljiti do petnaest dana, uz pisanu obrazloženu obavijest predsjedniku suda.

Članak 89.

(1) Sud može maloljetnika osuditi na plaćanje troškova kaznenog postupka i na ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva samo ako je maloljetniku izrekao kaznu. Ako je maloljetniku izrečena odgojna mjera, troškovi postupka padaju na teret državnog proračuna, a oštećenik se radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućuje na parnicu.

(2) Ako maloljetnik ima vlastite prihode ili imovinu, može mu se naložiti plaćanje troškova kaznenog postupka i ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva i kad mu je izrečena odgojna mjera.

6. Pravni lijekovi

Članak 90.

(1) Protiv presude kojom je maloljetniku izrečena kazna, protiv rješenja kojim je maloljetniku izrečena odgojna mjera i protiv rješenja o obustavi postupka mogu podnijeti žalbu sve osobe koje imaju pravo na žalbu protiv presude (članak 464. stavak 1. do 6. Zakona o kaznenom postupku), i to u roku od osam dana od dana primitka presude, odnosno rješenja.

(2) Branitelj, državni odvjetnik, bračni drug, srodnik u uspravnoj liniji, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra i udomitelj mogu podnijeti žalbu u korist maloljetnika i protiv njegove volje.

(3) Osobe koje su podnijele žalbu u korist maloljetnika mogu odustati od žalbe samo uz njegovu suglasnost.

(4) Maloljetnik može biti upućen na izvršavanje zavodske odgojne mjere i prije njezine pravomoćnosti. Rješenje o upućivanju u odgojnu ustanovu ili odgojni zavod prije pravomoćnosti rješenja o odgojnoj mjeri odmah nakon rasprave donosi raspravno vijeće za mladež nakon ispitivanja maloljetnika u prisutnosti branitelja, a ako o tome odlučuje naknadno, odluku donosi vijeće iz članka 45. stavka 2., odnosno članka 45. stavka 4. ovog Zakona. Prije donošenja tog rješenja mogu biti ispitani roditelji, skrbnik ili udomitelj maloljetnika. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Na sjednicu vijeća drugostupanjskog suda (članak 475. Zakona o kaznenom postupku) bit će pozvan maloljetnik ako predsjednik vijeća ili vijeće ustanovi da bi njegova prisutnost bila korisna.

Članak 91.

(1) Drugostupanjski sud može preinačiti odluku suda prvoga stupnja izricanjem teže sankcije maloljetniku samo ako je to predloženo u žalbi.

(2) Ako prvostupanjskom odlukom nije izrečena kazna maloljetničkog zatvora ili zavodska mjera, drugostupanjsko vijeće može preinačiti prvostupanjsku presudu te izreći tu kaznu, odnosno mjeru. Protiv takve drugostupanjske odluke dopuštena je žalba u roku od osam dana trećestupanjskom sudu. Žalba se ne može podnijeti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

(3) Ako drugostupanjski sud ukine odluku suda prvoga stupnja, a

maloljetnik se nalazi na izvršavanju zavodske odgojne mjere prije njezine pravomoćnosti (članak 90. stavak 4.), ispitat će postoje li razlozi za privremeni smještaj maloljetnika u ustanovu socijalne skrbi (članak 65.) ili istražni zatvor (članak 66.) i o tome donijeti rješenje ili će naložiti da se maloljetnika odmah pusti na slobodu.

Članak 92.

Odredbe Zakona o kaznenom postupku o obnovi kaznenog postupka završenog pravomoćnom presudom na odgovarajući će se način primjenjivati i na obnovu postupka završenog pravomoćnim rješenjem o primjeni odgojne mjere ili o obustavi postupka prema maloljetniku.

7. Postupak pri naknadnom izricanju maloljetničkog zatvora i brisanju osude

Članak 93.

(1) Maloljetniku kojemu je pridržano izricanje kazne maloljetničkog zatvora (članak 28.) može naknadno biti izrečena kazna (članak 29.) na osnovi prijedloga državnog odvjetnika.

(2) O prijedlogu odlučuje u slučajevima osude zbog novog kaznenog djela u tome postupku nadležni sud, a u slučajevima iz članka 29. stavka 2. ovog Zakona sud koji je u prvom stupnju izrekao pridržaj izricanja kazne maloljetničkog zatvora. Rasprava i presuda ograničit će se na pitanje odmjerenosti kazne i razloga za njezino naknadno izricanje, odnosno neizricanje.

(3) Protiv odluke o odbijanju prijedloga za naknadno izricanje kazne može podnijeti žalbu državni odvjetnik, a protiv odluke o izrečenoj kazni maloljetnik i osobe navedene u članku 90. stavku 2. ovog Zakona.

(4) Ako kazna ne bude naknadno izrečena najkasnije u roku od jedne godine od dana prestanka vremena provjeravanja (članak 29. stavak 5.), prvostupanjski sud koji je izrekao pridržaj izricanja maloljetničkog zatvora donijet će rješenje kojim se utvrđuje brisanje te osude. To rješenje dostavit će se maloljetniku, državnom odvjetniku i tijelu nadležnom za vođenje kaznene evidencije.

III. Odredbe o izvršenju sankcija

1. Odgojne mjere

Članak 94.

Odgojne mjere izvršavaju se nakon pravomoćnosti sudske odluke i kad za njihovo izvršavanje nema zakonskih smetnji, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno (članak 90. stavak 4.).

Članak 95.

(1) Troškovi izvršenja odgojnih mjera padaju na teret državnog proračuna.

(2) Roditelje, odnosno osobe koje su po zakonu obvezne uzdržavati maloljetnika, sud može obvezati da snose dio troškova za izvršenje odgojnih mjera.

(3) Visinu doprinosa roditelja, odnosno osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati maloljetnika određuje sud pri donošenju odluke o primjeni odgojne mjere. Ako je zbog određivanja visine doprinosa potrebno provesti opsežnija ispitivanja o imovinskom stanju osoba koje su dužne uzdržavati maloljetnika, sud će najprije donijeti odluku o primjeni odgojne mjere, a nakon toga nastaviti postupak za određivanje visine doprinosa.

(4) Zbog naknadno promijenjenih prilika sud može izmijeniti odluku o visini doprinosa.

Članak 96.

(1) Nadzor nad izvršenjem odgojnih mjera obavlja sud za mladež koji je u prvom stupnju izrekao mjeru.

(2) Sud je dužan voditi posebnu evidenciju za svakog maloljetnika kojem je izrekao odgojnu mjeru.

Članak 97.

(1) Ravnatelj ustanove i upravitelj odgojnog zavoda u kojem se izvršava zavodska odgojna mjera će svaka tri mjeseca dostaviti sudu koji je izrekao odgojnu mjeru i nadležnom državnom odvjetniku izvješće o ponašanju maloljetnika i o uspjehu primjene mjere. Ravnatelj ustanove i upravitelj odgojnog zavoda staviti će prijedlog sudu, s obzirom na postignuti uspjeh odgoja maloljetnika, za zamjenu ili obustavu izvršenja odgojne mjere.

(2) Sudac za mladež i državni odvjetnik obilaziti će najmanje dva puta godišnje maloljetnike smještene u ustanovi i u neposrednoj vezi s njima i službenicima koji neposredno rade na izvršenju odgojnih mjera, kao i uvidom u dokumentaciju ustanove, utvrditi zakonitost i ispravnost postupanja i postignuti uspjeh odgoja.

(3) O uočenim propustima i drugim zapažanjima sudac za mladež dužan je bez odgode obavijestiti tijela i ustanove nadležne za stručni nadzor nad izvršenjem odgojnih mjera, kao i ustanovu koja izvršava odgojnu mjeru.

(4) Povodom obavijesti suca za mladež tijela i ustanove nadležne za stručni nadzor dužni su bez odgode izvršiti odgovarajuću provjeru i poduzeti mjere za uklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te o tome izvijestiti sud.

Članak 98.

Centar za socijalnu skrb dostavit će svaka tri mjeseca izvješće o tijeku izvršenja ostalih odgojnih mjera sudu koji je izrekao mjeru i nadležnom državnom odvjetniku. Sudac za mladež može uvijek od centra za socijalnu skrb ili stručnog suradnika zahtijevati izvješće o izvršenju odgojnih mjera.

Članak 99.

(1) Kad je udovoljeno uvjetima predviđenim u ovom Zakonu za obustavu izvršenja odgojne mjere ili za zamjenu odgojne mjere (članak 15. stavak 3., članak 16. stavak 2., članak 17. stavak 4., članak 18. i 20.), ili za odluku prema članku 10. stavku 6., članku 13. stavku 5., članku 14. i 21. ovog Zakona, o tome odlučuje vijeće suda za mladež koji je u prvom stupnju donio rješenje o odgojnoj

mjeri, po službenoj dužnosti ili na prijedlog maloljetnika ili njegovog zakonskog zastupnika, državnog odvjetnika, ravnatelja ustanove, upravitelja odgojnog zavoda, ili službe koja provodi pojačani nadzor nad maloljetnikom.

(2) Stručni suradnik u sudu obavlja po uputi suca pojedine radnje radi pripremanja odluke suda iz stavka 1. ovog članka.

(3) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovog članka sud će u sjednici vijeća, ispitati maloljetnika, roditelja ili skrbnika maloljetnika ili druge osobe, pročitati će pribavljena izvješća od ustanove u kojoj maloljetnik izvršava zavodsku mjeru, od centra za socijalnu skrb ili drugih tijela ili ustanova. O prijedlogu iz stavka 1. mišljenje će dati državni odvjetnik.

(4) Sjednicu vijeća iz stavka 3. ovog članka sud će održati u roku od 15 dana od podnesenog prijedloga.

(5) **Prijedlog iz stavka 1. ovog članka maloljetnik ili njegov zakonski zastupnik može ponovno staviti protekom roka od tri mjeseca od pravomoćnosti prethodne odluke iz stavka 1. ovog članka.**

(6) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka žalbu mogu podnijeti osobe navedene u članku 90. stavku 1. i 2. ovog Zakona u roku od osam dana. O žalbi odlučuje vijeće za mladež višeg suda.

(7) Rješenje o uvjetnom otpustu s izvršavanja zavodske odgojne mjere sud za mladež će po pravomoćnosti dostaviti ustanovi, odnosno tijelu u kojem se odgojna mjera izvršavala te policijskoj upravi i centru za socijalnu skrb mjesta prebivališta, odnosno boravišta maloljetnika.

Članak 100.

(1) Maloljetnik ima pravo pritužbe ravnatelju ustanove i upravitelju odgojnog zavoda u kojem se izvršava zavodska odgojna mjera zbog povrede njegovih prava ili drugih učinjenih mu nepravilnosti u tijeku izvršenja mjere.

(2) Ako maloljetnik nije zadovoljan donesenom odlukom ravnatelja ustanove ili upravitelja odgojnog zavoda povodom pritužbe, a radi se o uskrati ili povredi maloljetnikovih zakonitih prava u postupanju, ima pravo pisanim putem zatražiti da o opravdanosti pritužbe odluči vijeće za mladež županijskog suda na čijem području je ustanova.

2. Maloljetnički zatvor

Članak 101.

Kaznu maloljetničkog zatvora osuđeni maloljetnik izdržava u specijaliziranoj kaznionici za maloljetnike ili specijaliziranom odjelu kaznionice u kojoj može ostati do navršene dvadeset i treće godine. Ako dotad ne izdrži kaznu upućuje se u kaznionicu u kojoj punoljetne osobe izdržavaju kaznu. Iznimno, u specijaliziranoj kaznionici za maloljetnike može ostati i osuđena osoba koja je navršila dvadeset i tri godine ako je to potrebno radi završetka njezina školovanja ili stručnog osposobljavanja, ili ako ostatak

neizdržane kazne nije veći od šest mjeseci, ali ni u kojem slučaju nakon navršene dvadeset sedme godine života.

Članak 102.

O zahtjevu za sudsku zaštitu protiv mjera ili odluka upravitelja kaznionice u kojoj osuđeni maloljetnik izdržava kaznu maloljetničkog zatvora odlučuje županijski sud za mladež na čijem se području kazna izdržava.

Članak 103.

(1) O uvjetnom otpustu maloljetnika s izdržavanja kazne maloljetničkog zatvora odlučuje županijski sud za mladež koji je izrekao kaznu maloljetničkog zatvora ili u čijem se sjedištu nalazi općinski sud koji je izrekao kaznu maloljetničkog zatvora.

(2) Sud odlučuje na temelju prijedloga maloljetnika, članova njegove obitelji, prijedloga upravitelja kaznionice ili državnog odvjetnika. Po službenoj dužnosti sud će odlučiti o uvjetnom otpustu maloljetnika dva mjeseca prije dvije trećine izdržane kazne.

(3) Prije donošenja odluke sud će zatražiti mišljenje državnog odvjetnika te prema potrebi ispitati maloljetnika. Ispitivanje je obvezno ako se odlučuje o uvjetnom otpustu nakon dvije trećine izdržane kazne, osim ako je sud suglasan da se maloljetnika uvjetno otpusti.

(4) O opozivu uvjetnog otpusta odlučuje, nakon pribavljenog mišljenja državnog odvjetnika i ispitivanja maloljetnika, županijski sud za mladež koji je izrekao kaznu maloljetničkog zatvora ili u čijem se sjedištu nalazi općinski sud koji je izrekao kaznu maloljetničkog zatvora.

(5) Prijedlog iz stavka 2. ovog članka maloljetnik ili članovi njegove obitelji mogu ponovno staviti protekom šest mjeseci od pravomoćnosti prethodne odluke iz stavka 1. ovog članka.

(6) Kaznionica će uvjetno otpustiti maloljetnika s datumom koji je naveden u pravomoćnoj sudskoj odluci.

DIO TREĆI MLAĐI PUNOLJETNICI

I. Primjena kaznenopravnih propisa

Članak 104.

Za mlade punoljetne počinitelje kaznenih djela vrijede odredbe Kaznenog zakona i kaznenopravne odredbe drugih zakona Republike Hrvatske, a uz uvjete predviđene u ovom Zakonu (članak 105.) i odredbe koje vrijede za maloljetne počinitelje kaznenih djela.

Primjena maloljetničkog prava

Članak 105.

(1) Mlađem punoljetniku može sud izreći odgojnu mjeru posebnih obveza, odgojnu mjeru pojačanog nadzora i kaznu maloljetničkog zatvora, a ako počinitelj u vrijeme suđenja nije navršio dvadeset i

jednu godinu života odgojnu mjeru upućivanja u disciplinski centar i zavodsku odgojnu mjeru. Sud će izreći maloljetničku sankciju kad se s obzirom na vrstu kaznenog djela i način njegova izvršenja zaključi da je ono u velikoj mjeri odraz životne dobi počinitelja, a okolnosti koje se odnose na njegovu ličnost opravdavaju uvjerenje da će se svrha sankcija postići izricanjem odgojnih mjera ili kazne maloljetničkog zatvora. Izrečena odgojna mjera može trajati najdulje do počiniteljeve navršene dvadeset treće godine života.

(2) Mlađem punoljetniku koji je u vrijeme suđenja navršio dvadeset i jednu godinu života sud može umjesto maloljetničkog zatvora izreći kaznu zatvora. Ako je počinitelj u vrijeme suđenja navršio dvadeset i tri godine života, sud će umjesto maloljetničkog zatvora izreći kaznu zatvora ili uvjetnu osudu i kada je žalba izjavljena samo u njegovu korist. Kod izricanja kazne zatvora sud će kaznu zatvora odmjeriti u granicama propisanim u članku 25. ovog Zakona, a za stjecaj kaznenih djela i prema članku 26. stavku 1. ovog Zakona. Kazna zatvora ima glede rehabilitacije i pravnih posljedica osude isti pravni učinak kao i kazna maloljetničkog zatvora.

(3) U slučajevima izricanja odgojnih mjera i maloljetničkog zatvora, prema mlađem punoljetniku mogu se primijeniti sigurnosne mjere pod istim uvjetima kao i maloljetnicima (članak 31.).

(4) Kad sud mlađem punoljetniku izrekne sankciju primjenom stavka 1. ovog članka, na odgovarajući način primijenit će i odredbe članka 6. i 8., članka 10. do 31. i članka 34. ovog Zakona.

Primjena općeg kaznenog prava

Članak 106.

(1) Kada na osobu koja je kazneno djelo počinila kao mlađi punoljetnik primjenjuje odredbe Kaznenog zakona i kazneno pravne odredbe drugih zakona Republike Hrvatske (opće kazneno pravo), sud može, u granicama ublažavanja kazne, izreći kaznu blažu od propisane.

(2) Osobi koja je kazneno djelo počinila kao mlađi punoljetnik ne može se izreći kazna zatvora u trajanju duljem od petnaest godina, osim za djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora ili za stjecaj najmanje dva kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora dulja od deset godina.

(3) Prema osobi koja je kazneno djelo počinila kao mlađi punoljetnik ne može se primijeniti sigurnosna mjera kojom se zabranjuje obavljanje djelatnosti ili dužnosti.

II. Kaznenopostupovne odredbe

Članak 107.

(1) Kazneni postupak prema mlađem punoljetniku provodi se prema odredbama Zakona o kaznenom postupku s tim da se u postupku prema počinitelju koji u vrijeme suđenja nije navršio dvadeset i tri godine života odgovarajuće primjenjuju odredbe članka 56., članka 58., članka 74. stavka 1. i članka 78. ovog

Zakona, a u slučaju primjene maloljetničkoga kaznenog prava (članak 105.), odgovarajuće vrijede i odredbe članka 54. stavka 2., članka 57. i 59., članka 60. stavka 2. i 3., članka 67. stavka 1. i 3., članka 71. do 73., članka 89. i 93. ovog Zakona.

(2) U jedinstvenom postupku prema mlađem punoljetniku s postupkom protiv odrasle osobe (članak 25. Zakona o kaznenom postupku) primjenjuju se glede mlađeg punoljetnika odredbe stavka 1. ovog članka. Za suđenje je nadležan sud po općim propisima.

(3) U kaznenom postupku u slučaju iz stavka 1. ovog članka postupaju državni odvjetnik za mladež i sudac istrage za mladež (članak 42.).

Članak 108.

brisano

~~U skraćenom postupku prema mlađem punoljetniku primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 107. ovog Zakona.~~

Članak 109.

Odredba članka 44. ovog Zakona odgovarajuće vrijedi u suđenju u kaznenim predmetima mlađih punoljetnika.

Članak 110.

(1) U kaznenim predmetima mlađih punoljetnika sude sudovi za mladež (članak 111.).

(2) Odredbe članka 36. do 43. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju.

Članak 111.

(1) Vijeće za mladež općinskog suda i vijeće za mladež prvostupanjskog županijskog suda sudi u sastavu od suca za mladež i dva suca porotnika za mladež. Kad je Zakonom o kaznenom postupku propisano suđenje u vijeću sastavljenom od dva suca i tri suca porotnika, vijeće za mladež županijskog suda sastavljeno je od dva suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, i tri suca porotnika za mladež.

(2) Vijeće za mladež drugostupanjskoga županijskog suda sudi u sastavu od tri suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež.

(3) Vijeće za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje u drugom stupnju u sastavu od tri suca, a u vijeću sastavljenom od pet sudaca, od kojih su tri suci vijeća za mladež, kad je Zakonom o kaznenom postupku propisano odlučivanje u vijeću od pet sudaca. Kad odlučuje u trećem stupnju i o izvanrednim pravnim lijekovima, vijeće je sastavljeno po općim propisima.

(4) Odredba članka 45. stavka 6. ovog Zakona primjenjuje se na sastav vijeća za mladež u kaznenim predmetima mlađih punoljetnika.

(5) Izvanraspravno vijeće odlučuje u sastavu po općim propisima, s tim da je najmanje jedan član vijeća sudac za mladež.

(6) Sudac za mladež općinskog suda sudi kao sudac pojedinac za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, te u postupku za izdavanje kaznenog naloga.

III. Izvršenje sankcija

Članak 112.

Pri izvršenju izrečenih sankcija mlađim punoljetnim osobama (članak 105.) odgovarajuće vrijede odredbe članka 94. do 103. ovog Zakona.

DIO ČETVRTI KAZNENOPРАВNA ZAŠTITA DJECE

Članak 113.

(1) Odredbe ovog dijela Zakona primjenjuju se na kaznenopravnu zaštitu djece.

(2) Dijete u smislu stavka 1. ovoga članka je osoba koja u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije navršila osamnaest godina.

(3) Sudovi za mladež (članci 37. – 43. i članak 121.) sude počiniteljima za sljedeća kaznena djela na štetu djece propisana Kaznenim zakonom:

1) Iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.)

– kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (Glava XIV.),

– kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži (Glava XVI.),

– teško ubojstvo (članak 91.),

– čedomorstvo (članak 93.),

– sudjelovanje u samoubojstvu (članku 96.),

– protupravno oduzimanje slobode (članak 124.),

– otmica (članak 125.),

– zlostavljanje u obavljanju službe ili javne ovlasti (članak 127.),

– trgovanje ljudima i ropstvo (članak 175.),

– međunarodna prostitucija (članak 178.),

– prenošenje spolne bolesti (članak 239.),

– nasilničko ponašanje (članak 331.).

2) Iz Kaznenog zakona

- kaznena djela protiv života i tijela (Glava X.),
- kaznena djela protiv spolne slobode (Glava XVI.),
- kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (Glava XVII.),
- kaznena djela protiv braka, obitelji i djece (Glava XVIII.),
- mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (članak 104.),
- ropstvo (članak 105.),
- trgovanje ljudima (članak 106.),
- protupravno oduzimanje slobode (članak 136.),
- otmica (članak 137.),
- širenje i prenošenje zarazne bolesti (članak 180.).

(4) U jedinstvenom postupku za neko kazneno djelo iz ovog članka i za neko drugo kazneno djelo nadležan je sud za mladež.

Članak 114.

(1) Kazneni postupak protiv odraslih počinitelja kaznenih djela iz članka 113. ovog Zakona provodi se prema odredbama Zakona o kaznenom postupku.

(2) U predmetima kaznenih djela kazneno pravne zaštite djece iz članka 113. ovog Zakona postupaju državni odvjetnici za mladež, policijski službenici za mladež i istražitelji za mladež. Iznimno, postupaju drugi policijski službenici i istražitelji ako zbog okolnosti slučaja ne mogu postupati policijski službenici za mladež i istražitelji za mladež.

Članak 115.

(1) Kad policija sazna da je na štetu djeteta počinjeno kazneno djelo iz članka 113. stavka 3. ovog Zakona, obavijestit će odmah državnog odvjetnika za mladež. Nadležni državni odvjetnik za mladež će najkasnije u roku od tri dana od upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava za kaznena djela protiv spolne slobode, kaznena djela protiv spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i kaznena djela protiv braka, obitelji i djece sucu istrage za mladež staviti prijedlog za održavanje dokaznog ročišta, radi ispitivanja djeteta kao svjedoka.

(2) Ako se kao svjedok ispituje dijete oštećeno kaznenim djelom iz članka 113. ovog Zakona, koje u vrijeme ispitivanja nije navršilo šesnaest godina, takvo će se ispitivanje uvijek provesti prema odredbama Zakona o kaznenom postupku o ispitivanju djeteta kao svjedoka (članak 292. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku). Ispitivanju može prisustvovati osoba u koju dijete ima povjerenja.

(3) Djeca kao svjedoci oštećeni kaznenim djelom iz članka 113. ovog Zakona, mogu se, umjesto u sudu, ispitati u svome stanu ili drugom posebno opremljenom prostoru. Pri ispitivanju svjedoka postupit će se na način propisan u stavku 2. ovog članka.

(4) Kad je dijete ispitano kao svjedok u smislu odredbi stavka 2. i 3. ovog članka, na raspravi će uvijek biti reproducirana snimka ispitivanja.

(5) Sudac može odrediti prijepis snimljenog iskaza koji postaje sastavni dio zapisnika o ispitivanju. Kad se radi o kaznenim djelima protiv spolne slobode i kaznenim djelima protiv spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta snimka ispitivanja će se uvijek prepisati. Osoba koja je obavila prijepis kao i stručna osoba koja je provodila snimanje, potpisuju prijepis snimljenog iskaza.

(6) Podaci prikupljeni putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka čuvaju se koliko se čuva i kazneni spis.

(7) Odredbe članka 60. stavka 2. i 3. ovog Zakona odgovarajuće vrijede u kaznenim predmetima protiv počinitelja kaznenih djela na štetu djece.

(8) Na dijete se ne primjenjuju odredbe o prisilnom dovođenju, novčanom i zatvorskom kažnjavanju zbog odbijanja svjedočenja. Poziv djetetu kao svjedoku upućuje se preko njegovih roditelja.

Članak 116.

(1) Ako sudac istrage za mladež, odnosno predsjednik vijeća za mladež utvrdi da je radi zaštite prava i interesa djeteta oštećenika ili djeteta žrtve kaznenog djela potrebno postaviti mu opunomoćenika, podnijet će prijedlog predsjedniku suda koji će opunomoćenika postaviti iz reda odvjetnika koji moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke mladeži te vladati osnovnim znanjima s područja kriminologije, socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe, s liste odvjetnika za mladež Hrvatske odvjetničke komore. Imenovanog odvjetnika ne može zamijeniti odvjetnički vježbenik.

(2) Za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora pet godina ili teža, kao i kada je počinitelj kaznenih djela protiv spolne slobode i kaznenih djela protiv spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, srodnik djeteta u uspravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi do trećeg stupnja, srodnik po tazbini do drugog stupnja zaključno, posvojitelj, djetetu žrtvi kaznenog djela, ukoliko dijete nema izabranog opunomoćenika, sud će po službenoj dužnosti, postaviti opunomoćenika u smislu odredbe stavka 1. ovog članka.

(3) Djetetu žrtvi kaznenog djela bit će u postupku osigurana pomoć i podrška koju će pružiti stručni suradnik županijskog, odnosno općinskog suda u sjedištu županijskog suda. Iznimno, pomoć i podršku djetetu žrtvi kaznenog djela može pružiti i druga stručna osoba na teret proračunskih sredstava ako županijski, odnosno općinski sud u sjedištu županijskog suda nema stručnog suradnika.

Članak 117.

O činjenicama i okolnostima koje su pridonijele ili pogodovale izvršenju kaznenog djela državni odvjetnik za mladež i sudac za mladež obavijestit će nadležni centar za socijalnu skrb radi poduzimanja mjera zaštite prava i dobrobiti djece.

Članak 118.

Državni odvjetnik je dužan zatražiti od centra za socijalnu skrb pokretanje izvanparničnog postupka protiv roditelja koji zlorabi ili grubo krši roditeljsku odgovornost, dužnosti i prava, radi lišenja prava na roditeljsku skrb ili oduzimanje prava na život s djetetom, kada to utvrdi tijekom kaznenog postupka.

Članak 119.

(1) Odredba članka 44. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuje u suđenju u predmetima kaznenopravne zaštite djece.

(2) Mjesno je nadležan u postupku protiv počinitelja kaznenih djela iz članka 113. ovog Zakona u pravilu sud oštećenikova prebivališta, a sud mjesta izvršenja djela ako bi se pred tim sudom lakše proveo postupak.

Članak 120.

Odredbe članka 37. do 43. i članka 59. ovog Zakona odgovarajuće vrijede u suđenju za kaznena djela iz članka 113. ovog Zakona.

Članak 121.

(1) Vijeće za mladež općinskog suda i vijeće za mladež prvostupanjskog županijskog suda sudi u sastavu od suca za mladež i dva suca porotnika za mladež. Kad je Zakonom o kaznenom postupku propisano suđenje u vijeću sastavljenom od dva suca i tri suca porotnika, vijeće za mladež županijskog suda sastavljeno je od dva suca, od kojih je najmanje jedan sudac za mladež, i tri suca porotnika za mladež.

(2) Vijeće za mladež drugostupanjskoga županijskog suda sudi u sastavu od tri suca od kojih je najmanje jedan sudac za mladež.

(3) Vijeće za mladež Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje u drugom stupnju u sastavu od tri suca, a u vijeću sastavljenom od pet sudaca od kojih su tri suci vijeća za mladež, kada je Zakonom o kaznenom postupku propisano odlučivanje u vijeću od pet sudaca. Kad odlučuje u trećem stupnju i o izvanrednim pravnim lijekovima, vijeće je sastavljeno po općim propisima.

(4) Odredba članka 45. stavka 6. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuje.

(5) Izvanraspravno vijeće odlučuje u sastavu po općim propisima, s tim da je najmanje jedan član vijeća sudac za mladež.

(6) Sudac za mladež općinskog suda sudi kao sudac pojedinac za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, te u postupku za izdavanje kaznenog naloga.

**DIO PETI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 122.**

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sudovima za mladež (»Narodne novine«, br. 111/97., 27/98. i 12/02.).

Članak 123.

(1) Kazneni postupak iz nadležnosti sudova za mladež koji je pokrenut prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o sudovima za mladež (»Narodne novine«, br. 111/97., 27/98. i 12/02.), osim što će se prema maloljetniku uvijek primijeniti odredba članka 66. ovog Zakona.

(2) Ako je do stupanja na snagu ovog Zakona donesena kakva odluka protiv koje je po odredbama zakona po kojem je postupak vođen dopušten pravni lijek ili još teče rok za podnošenje pravnog lijeka, ili je pravni lijek podnesen, ali o njemu još nije odlučeno, u tom postupku primijenit će se odredbe zakona po kojem je donesena odluka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 124.

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona, maloljetnici koji se nalaze u zatvoru na temelju rješenja o određivanju pritvora prema Zakonu o sudovima za mladež (»Narodne novine«, br. 111/97., 27/98. i 12/02.), bit će premješteni u zatvorenu zavodsku ustanovu, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Do osnivanja zatvorenih zavodskih ustanova iz članka 66. stavka 2. ovog Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa odredit će u sklopu postojećih zatvora, posebne zatvorske jedinice za maloljetnike.

Članak 125.

(1) U skladu s odredbama ovog Zakona, nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu, sljedeće propise:

1) ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će provedbeni propis o zaprimanju i posebnom postupanju s maloljetnikom kao uhićenikom u pritvorskoj policijskoj jedinici (članak 63.),

2) ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o uvjetima smještaja maloljetnika u zatvorenu zavodsku ustanovu kad postoje uvjeti za određivanje istražnog zatvora (članak 66. stavak 2. i 3.),

3) ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o kućnom redu u zatvorenim zavodskim ustanovama u kojima se smješta maloljetnik kad postoje uvjeti za određivanje istražnog zatvora (članak 66.),

4) ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o opremanju posebnih prostorija s tehničkim uređajima za audio-video snimanje ispitivanja djece (članak 115. stavak 2. i 3.),

5) ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o uvjetima koje moraju ispunjavati stručne osobe izvanpravne struke raspoređene na poslove maloljetničke delinkvencije i kaznenopravne zaštite djece u tijelima koja postupaju prema djeci i maloljetnicima i sistematizaciji njihovih poslova (članka 292. Zakona o kaznenom postupku),

6) ministar nadležan za poslove socijalne skrbi i ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o postupanju s podacima iz evidencije odgojnih mjera (članak 23.).

(2) U roku iz stavka 1. ovog članka Hrvatska odvjetnička komora sastavit će i objaviti listu odvjetnika s izraženim sklonostima i osnovnim znanjima u području odgoja i skrbi za mlade osobe (članak 54. stavak 4.).

Članak 126.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Pravosudna akademija osiguravaju uvjete za stručno usavršavanje osoba koje rade na poslovima delinkvencije mladih i kaznenopravne zaštite djece, organizira u suradnji sa sudovima, državnim odvjetništvima, znanstveno-nastavnim ustanovama i stručnim društvima pravnika povremena stručna savjetovanja, seminare, provjere znanja i druge oblike dodatnih stručnih osposobljavanja sudaca, državnih odvjetnika i drugih stručnih osoba na tim poslovima.

Članak 127.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa osnovat će Povjerenstvo za praćenje i unapređivanje rada tijela kaznenog postupka i izvršenja maloljetničkih sankcija i donijeti poslovnik o njegovu radu najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Članovi povjerenstva imenuju se iz reda istaknutih sudaca za mladež, državnih odvjetnika za mladež, stručnih suradnika, odvjetnika, službenika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove specijaliziranih za područje kriminaliteta mladih, službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa i ministarstva nadležnog za poslove zdravstva i socijalne skrbi odgovornih za izvršenje kaznenopravnih sankcija i znanstvenika koji se bave delinkvencijom mladih.

(3) Povjerenstvo podnosi ministru nadležnom za poslove pravosuđa odgovarajuće prijedloge i mišljenja.

Članak 128.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2011.

Zakon o sudovima za mladež (Narodne novine, br. NN 84-1792/2011), objava od 20.7.2011, na snazi od 1.9.2011

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine, br. NN 143-3033/2012), objava od 20.12.2012, na snazi od 1.1.2013

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine, br. NN 148-3148/2013), objava od 11.12.2013, na snazi od 15.12.2013

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine, br. NN 56-1096/2015), objava od 22.5.2015, na snazi od 30.5.2015